

TESVİYE

YIL : 10

SAYI : 51

EKİM 2001

WASHINGTON DC VE NEW JERSEY BÜYÜK LOCALARININ ZİYARETİ

*Washington DC Bii. L.sı Büyük Üstadı, Önceki Büyük Üstatları,
Büyük Görevliler ve Nur L.sı Görevlileri birarada.*

*Üç Büyük Üstat birarada: Bii. Üs. Demir Savaşçın K., New Jersey ve
Washington DC Büyük Locaları eylemli Büyük Üstatları David Alan Chaise K.,
Grand R. Berning K.*

WASHINGTON DC VE NEW JERSEY BÜYÜK LOCALARININ ZİYARETİ

Ön. Bü. Üs. Enver Necdet Egeran K., New Jersey ve Washington DC
Büyük Localarının Büyük Üstatları, Bü. Üs. Demir Savaşçın K., Celil Layiktez K.

New Jersey ve Washington DC Büyük Locaları Büyük Üstatları,
Büyük Görevlileri ve Kardeşlerimiz birarada.

ÇEVRE BAKANLIĞI ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU İhlara-Patara-Kekova Çöp Deponi Alanları
BARUTSAN ELMADAĞ BARUT SAN. VE TİC. A.Ş. Emülsiyon Patlayıcı Tesisi, Oleum ve Nitrogliserin Tesisi
OVAŞ OVA TARIM HAYVANCILIK İNŞ.SAN.ve TİC.A.Ş. Hakkari-Yüksekova Mezbaha Tesisi
BOTAŞ-TEPE GRUBU Sivas-Kayseri Doğalgaz Boru Hattı ve Jeoteknik Etüt
ÇELTİK TİC. MAD.VE SAN. LTD.ŞTİ. Adana-Kromit Zenginleştirme Tesisi
BOTAŞ FERNAS-STFA-ENERKOM Doğu Beyazıt-Erzurum Doğalgaz Boru Hattı
BOTAŞ ALARKO ALSİM Sivas-Erzurum Doğalgaz Boru Hattı
AKERLER TEKSTİL TİC. ve SAN.LTD.ŞTİ. Tekirdağ-Çorlu Tekstil Fabrikası
KOLSAN KOCAELİ PLASTİK SANAYİ A.Ş. Lastik Üretim Tesisi
SABANCI HOLDİNG AKÇANSA A.Ş. Çanakkale-Ezine Malzeme Ocakları
TOTALGAZ TURGAZ A.Ş. İzmir-LPG Tesisi Zemin Etüdü-LPG tesisi
İLLER BANKASI Derince Göleti Jeoteknik Etüt
EGEGAZ A.Ş. LNG Terminali
TEAŞ Yüksek gerilim hatları
BOTAŞ Kepez İskelesi
BARİT MADEN TÜRKİYE Kayseri -CO₂ Sıvılaştırma Tesisi
ÇANAKKALE BELEDİYESİ Çöp Deponi Alanı
BOTAŞ LİMAK-BAYINDIR GRUBU Kayseri-Ankara Doğalgaz Boru Hattı
ARÇELİK A.Ş. Elektrik Süpürge ve Motor İşletmeleri
BOTAŞ ÇOLAKOĞLU-İNDET GRUBU Kayseri-Konya Doğalgaz Boru Hattı
KEMER YAPI ve TURİZM A.Ş. Kemer Country Golf & Country Club
SANOVEL İLAÇ SANAYİ ve TİC.A.Ş. İlaç Fabrikası
SAFA TARIM A.Ş. Ziraî İlaç Formülasyon Fabrikası
BOTAŞ PEKER - MEGADEX GRUBU Bursa - İzmir Doğalgaz Boru Hattı ve Jeoteknik Etüt
KALE GRUBU-KALE KİM. A.Ş. Seramik Yapıştırıcı ve Derz Dolgu Tesisi
UYŞAL TURİZM İNŞAAT SAN.ve TİC.A.Ş. Antalya-Alanya Turizm Konaklama Tesisi - Peyzaj Projesi
BOTAŞ OHS Blue Stream Samsun - Ankara Doğalgaz Boru Hattı
KALEMADEN HAM. SAN. VE TİC. A.Ş. Çanakkale-Kalesideri Ocağı-Taş Ocağı

ÇED'li Yatırımlar Çiçekli Yarınlar

ÇED RAPORU HAZIRLAMADA
YATIRIMDAKAZANDIRAN
HIZLI UZMAN KURULUŞ

M.Murat ÜNAL (Yörünge)

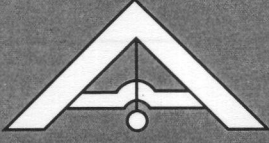
Küçükcesat cad. No:53/2
KÜÇÜKESAT / ANKARA

Tel : 0(312) 4184774 - 4184874 - 4184964 - 4185002 - 4194585

Fax : 4192498

E-mail: mtecevre@ti-net.net.tr

mtecevre@basari.net.tr

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **DEMİR SAVAŞÇIN**

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü : **CELİL LAYİKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İST. TEL.: (0 212) 251 26 50
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. İKİ AYDA BİR YAYINLANIR.
YENİLİK BASIMEVİ TEL. : (0 212) 243 55 72 - 245 32 48

YIL : 10

SAYI : 51

EKİM 2001

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	Celil LAYİKTEZ
3. Büyük Üstat Mesajı.....	Demir SAVAŞÇIN
4. Amerika'da Terör ve Masonluk Dünyasındaki Yankıları	Tesviye
6. Vakit Gece Yarısıdır.....	Haluk BİTEK
7. Washington ve New Jersey Büyük Localarının Türkiye Büyük Locasını Ziyaretleri;
Nur Locasının Kalfa Derecesinde Çalışması.....	Tesviye
10. Mozart Diye Diye.....	Derleyen: A. Koray DARGA
18. Kazablanka Mahkeme Kararı.....	
20. Büyük Şark Dergisi (1931-1935).....	Derleyen: Reşit ATA
22. Dikkat!	Tesviye
23. Eski Evrakın Önce Yakılması, Sonra da Arşiv ve
Müzenin Kurulması	Celil LAYİKTEZ-Ali Oktay CEVER
26. Mavi Mine Çiçeği	Tamer AYAN
27. İthâl Kelimeler ve Kavramlar	Mehmet Kerem DOKSAT
34. 100 Ahret Sorusu	Celil LAYİKTEZ
36. Hasta Yoksul Öğrenci Dostları Derneği	Suat AĞAGİL
38. Merak Ettikleriniz	Tesviye
39. Masonların Dünyasında Bir Gezinti	Tesviye
45. Synopsis	Tesviye

KAPAK RESMİ

WOLFGANG AMADEUS MOZART

(1756-1791)

Piyano başında MOZART; bitirilmemiş yağlıboya çalışma (Salzburg Mozart Müzesi)

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Tesviye derginiz 1992 yılının Mayıs ayında yayın hayatına başladı ve onuncu yılına girerken, 50 sayı (5 cilt) geride bıraktı. İlk 50 sayının çok kapsamlı fihristi, 50. sayımızın ekinde ve ayrı bir kapak içinde, sunulmuştu. Geriye baktığımızda ciddi ve tempolu bir çalışma görüyoruz. Şimdi, altıncı cildimize 51. sayı ile başlarken, dergimize daha modern bir görünüm kazandırmak üzere ve Büyük Üstadımızın izniyle, sayfa adedini azaltmadan, formatını değiştirdik.

Sevgili Kardeşlerim, dergimizin başarısını mümkün kılan Kardeşlerimizin ilgisi ve Yayın Komitemizin çalışmasıdır. Tesviye Yayın Komitesinde, fedakârlıkla zaman ayıran tüm Kardeşlerimle Gülçin Yücel Hemşireme teşekkür ediyorum.

Tesviye tüm Türk Masonlarının dergisidir. Ancak Localardan ve Kardeşlerden haber almakta güçlük çekiyoruz. Bizlere mutlu, neşeli ve diğer haberlerinizi, tanıtmak istediğiniz yayınlarınızı, tarihî konferanslarınızın özetini, Masonik fıkraları bildirin ki; bunları Kardeşlerimize duyurabilelim. Büyük Loca Sekreterliğine (Selma Hanımın dikkatine), veya doğrudan Tesviye Dergisine yazmanız yeterlidir. Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Marmaris, Bodrum, Fethiye ve Eskişehir'den gönüllü yardımlar bekliyoruz.

11 Eylül olaylarından sonra çok şey değişti. Amerika'daki terör olayları ve Türkiye Büyük Locası ile derginizin bu konudaki yazışmalarını s. 4'den itibaren verdik. Yakın zamanda yaşadığımız başka bir trajedi de Üzeyir Garih Kardeşimizin kaybıdır. Halûk

Bitek K., "Vakit Gece Yarısıdır" yazısında hislerimize tercüman oldu. "İnternette" bahsinde de Üzeyir Garih'in kendi kaleminden yaşanmış bir fıkrayı takdim ediyoruz.

Bu sayımızın ağırlıklı haberi Washington ve New Jersey Büyük Localarının Büyük Locamızı ziyaretleri ile Nur 2000 Locasının (Washington DC) bir Kalfa Adayının Geçiş merasimini İstanbul'da icra etmiş olmasıdır.

Dergimizin iki uzun yazısı, Koray Darga K.'in Mozart'ı anlatması ve Kerem Doksat K.'in dilimize nüfuz etmiş olan "İthal Kelimeler ve Kavramlar"la ilgili yazısıdır.

Afganistan olayları ile İslâm Dünyasında Mason aleyhtarlığının doruğa çıktığı bu zamanda, Kazablanka Yüksek Mahkemesinin 23 Mart 1973 tarihinde Hürmasonluğun İslâm dini ile bağdaştığına dair kararını ikinci kez yayınlamayı uygun bulduk. Bu defa, Fransa Millî Büyük Locasının arşivlerinden aldığımız kararın Fransızca metnini de, aynen, yazının devamında sunuyoruz (s. 18).

Ne yazıktır ki, kendi arşiv evrakımızı, bizzat kendimiz, iki kere yaktık. Bu hazin hikâyeyi s. 23'de bulacaksınız. Arşivlerimiz bugün Gülçin Yücel Hemşiremizin bilgili ellerine teslim edilmiştir, ancak arşiv henüz doğrudan yangına, veya dolaylı olarak, itfaiyecinin suyuna karşı korumasızdır.

2001-2002 döneminin sağlıklı ve başarılı olması dilekleriyle ve Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYİKTEZ

Büyük Üstat Mesajı

1966 yılının Ekim ayında ilk sayısı yayınlanan Mimar Sinan Dergimiz, temelde akademik nitelikli bir yayınıdır. Ancak Kardeşler arasında diğer aktüel olaylarla ilgili olarak iletişim sağlayacak bir yayın yoktu. Bu nedenle Büyük Üstad En Muhterem Cavit YENİCİOĞLU Kardeşimiz aktüel bilgi ve haber ağırlıklı olmak ve bir Kardeşimiz tarafından takdir ve yönetilmek üzere yeniden bir dergi yayınlanmasını Mişel MARGULİES Kardeşimizin önerisi üzerine kabul etmiş, bu görevi de kendisine vermişti. Böylelikle "ŞAKUL GİBİ..." dergisi 1988 yılı Şubat ayında yayınlanmaya başlamıştı.

Mişel MARGULİES Kardeşimin üstün gayreti ile 4 yıl devam eden dergi, Mişel Kardeşin Ebedi Maşrika intikali ile yayından kalkmıştı.

Bilahare Büyük Üstad En Muhterem Suha AKSOY Kardeş döneminde konu gündeme gelmiş ve Büyük Üstadın, amacına uygun olarak bizzat saptadığı "Tesviye" ismi ile dergi yeniden yayına başlamıştır. "Tesviye Dergisi" ile ilgili görev Pek Muhterem Celil LAYİKTEZ Kardeşimize verilmiştir. İlk sayı da 1992 Mayıs ayında yayınlanmıştır.

Bugün ise Tesviye dergimiz bu sayısı ile 50. sayısını geride bırakmıştır. Geçen bu dokuz senelik dönemde; genel kültür, masonik kültür yönünden her yönüyle üstün başarılı çalışmalar yapılmıştır.

Masonluk asırlardır kişiliğini, tarihine sahip çıkmakla sağlamıştır. Tesviye Dergimiz Masonluk tarihinin sayfalarını, arşivlerdeki ciddi araştırmaları ile, bizlere intikal ettirmekle bu önemli görevi yürütmüştür.

Masonluk ilkelerinin yaşamımızdaki görüntülerini de "Tesviyemiz"de gördük. Gerek müzik, gerek resim, gerekse tiyatro;

sonucu itibariyle masonluğun Güzel Sanatlara yansıyan sembolizmasını sayfaları arasında zevkle okuduk.

Berberliğimizde en zayıf yönümüz, kardeşler arasındaki haber iletişimsizliğimizdir. Ancak Dergimiz Tesviye, bu konuda da gerek Loca bazında, gerekse kardeşlerin şahısları ile ilgili bilgiler vererek bu noksanlığı gidermeğe çalışmıştır. Etkinliklerimizle ilgili olarak da gerek geçmişe yönelik, gerekse günlük etkinliklerimizle tüm kardeşleri bilgilendirme gayreti ve amacındadır.

Amaçlarını oluşturan konuların bir kaçından bahsettiğim "Tesviye" Dergimiz Masonların büyük bir ihtiyacı olan ve masonik kültürümüzün de artmasına yardım eden aktüel bilgi ve haberler konusunda büyük bir aşama göstermiştir. Aynı başarının önümüzdeki yıllarda da devam edeceğinden çok eminim. Emin olmak istediğim diğer bir konu ise, Sevgili Kardeşlerimin kendi öz dergimiz olan "Tesviye" dergisine çok yakın ilgi göstermeleri, okumaları ve gerekli bilgileri edinmeleridir. Burada bizlere böyle güzel bir dergi kazandırılmasında ilk kıvılcım sahibi Mişel MARGULİES Kardeşimi şükranla yad etmek bir vefa borcumuzdur.

"Tesviye Dergisi"nin ilk kuruluşundan bugüne kadar fedakârlıkla, üstün ve başarılı olarak emeği geçen, sorumluluğu taşıyan Pek Muh. Celil LAYİKTEZ kardeşime; kuruluşunda emeği geçen Pek Muh. Önder ÖZTÜREL kardeşime ve diğer görevli kardeşlerime bu üstün başarılarından dolayı şahsım ve H.K.E.M.B.L. adına teşekkürlerimi sunarım.

Kardeş Sevgi ve Saygılarımla,

Demir SAVAŞÇIN
Büyük Üstat

AMERİKA'DA TERÖR VE MASONLUK DÜNYASINDAKİ YANKILARI

TESVİYE

New York kentine yapılan inanılmaz saldırıdan sonra, tüm Büyük Localar, münferit Kardeşler taziyetlerini bildirdiler.

New York Büyük Locası Büyük Üstadı En Muh. Carl J. Smith Kardeş, web sitelerinde (www.nymasons.org) Kardeşlere yolladığı mesajında, New York Büyük Locasının, bina müteveli heyeti ile birlikte, yalnızca olaylarda hayatlarını kaybeden New York polis ve itfaiye memurları, EMS personeli ve Liman İşletmesi memurlarının ailelerine yardım olarak kullanılmak üzere 1.000.000.- \$ (bir milyon Dolar) hibe ettiklerini bildirdi. Büyük Üstat, ayrıca, katkıda bulunmak isteyenlere Büyük Locada açmış oldukları özel yardım fonunun adresini de mesajına ekledi:

Grand Lodge World Trade Center Fund,
c/o The Grand Lodge of the State of
New York, F. & A. M.
71 West 23rd Street, New York,
N.Y. 10010 - 4149.

Büyük Sekreter En Muh. Gary A. Henningsen K. de, yukarıda sözü edilen yardıma ek olarak, enkaz üzerinde çalışanlara vermek üzere 1000 adet sweatshirt, pantolon ve çorap alımı için emir verildiğini söyledi ve her taraftan yağın teberrular için teşekkür etti.

Shriner'lerin yardımı

(<http://sbrinersbq.org/WhatsNew>)

Boston Shriner Hastanesinin İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Robert Sheridan K., hastanenin sağlık elemanlarının 11 Eylül trajedisi kurbanlarına yardımcı olduklarını söyledi. Bu sağlık personeli kısmen Shriner Hastanesinin yanık bölümü uzman doktorlarıdır. Shriner Hastaneleri Millî Afetler Tıbbî Sistemine (National Disaster Medical System) dahildir.

Her ne kadar (Masonik) Shriner Hastaneleri çocuk bakımına yoğunlaşmış iseler de, bu son olaylardan her yaşta hastalara yardım sağlayacaklarını bildirdiler.

Türkiye Büyük Locasından giden taziyet mesajları:

a) P. Muh. Büyük Sekreter Haluk Sanver K., Büyük Üstat ve Türkiye Büyük Locası Masonları adına, tüm Amerikan Büyük Localarına bir taziyet mektubu gönderdi.

b) Tesviye Dergisi adına ve Ön. Bü. Üs. Yar. sıfatıyla, Celil Layiktez K. de doğrudan New York Büyük Locası'nın web sitesinde açmış olduğu taziyet defterini imzaladı. Ertesi günü gelen cevap aşağı çıkarılmıştır:

On behalf of the Grand Master of the Grand Lodge of New York F&AM, I thank you for taking the time to sign the Guest-Book.

Your Brotherly Love and Friendship in this time of tragedy is indeed a glowing statement about our Craft and about you!

Our Grand Lodge survived these recent acts of terrorism, yet it is only a building. Freemasonry survives in each and everyone of us and no act of terrorism can ever destroy or change that simple fact.

This is not SPAM. This message is in response to the guestbook entry that was submitted listing this e-mail address, and is a one-time mailing.

Mesajın tercümesi:

Hür ve Kabul Edilmiş New York Büyük Locası Büyük Üstadı adına, Taziyet (ziyaret) Defterimizi imzalamaya vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Bu felâket zamanında gösterdiğiniz Kardeş Sevgisi ve Dostluk duyguları ile yüklü mesajınız, Mesleğimizin ve sizin ışıldayan varlığının ifadesidir.

Bu son terör olaylarında yalnızca bir bina olan Büyük Locamız bâki kalmıştır. Hürma-sonluk her birimizin içinde yaşamını sürdürür ve hiç bir terör olayı bu basit olguyu değiştiremez.

Şunu da belirtmek isteriz ki; bu bir basma kalıp mesaj değildir ve sizin e-posta adresimize girmiş olduğunuz mesajınıza bir defaya mahsus verilmiş yanıtıdır.

Not: Washington DC Büyük Locası ve Nur 2000 Locası mensuplarına da Dergimiz adına taziyet mesajı yollanmıştır.

* * *

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

- Aklın Aynası. Geleneksel Bilim ve Kutsal Sanat Üzerine Denemeler	Titus BURCKHARDT
- Goethe der ki...	GOETHE
- La Symbolique de la Loge der Perfection. 4e au 14e degre du R.E.A.A.	Raoul BERTEAUX
- Krishnamurti ve Philosophial. Bireysel Bilincin Dönüşüm Serüvenleri	Cengiz ERENGİL
- Arayış Muhterem Locası Yıllığı	
- Les Nombres Sacrês dans la Tradition Pythagoricienne Maçonique	Arturo REGHINI
- Felsefenin Öğeleri. Ya Da İnsan Bilgilerinin İlkeleri Üzerine Deneme	(Jean Le Rond) D'ALEMBERT
- De la Franc-Maçonnerie adogmatique	Claude DESGREZES - Gilbert GROSS
- Histoire et Symbolisme des Légendes Compagnoniques précédé d'une étude sur le symbolisme dans le Carnet de Villard de Honnecourt	Patrick NEGRIER

VAKİT GECE YARISIDIR...

su ed

Haluk BİTEK

Vakit gece yarısıdır Üzeyir kardeşim, vakit dinlenme vaktidir. Ama dinlenmeğe çekilme şeklin bu türlü olmamalıydı. İç huzuru ile gittiğin Eyüp Sultan kabristanında sekiz bıçak darbesi... Eminim sen kadere, takdir-i ilâhiye inanan bir kişi idin. Demek ki kaderin bu imiş. Kadere, zor da olsa, rıza göstermekle beraber gene de insanın isyan edesi geliyor. Böyle bir hayat, böyle mi sona ermeliydi?

Lili hemşiremiz "Kimbilir ne kadar acı çekmiştir o bıçak darbeleri altında" demiş. Benim aklıma ise başka bir şey takıldı: acaba gözlerin kapanırken Musevilğin amentüsü olan Şema'yı söyleyebildin mi? O Şema ki Müslümanlığın Kelime-i Şahadetinden pek farklı değil. Gözlerin kapanırken "İşit İsrail. Efendimiz Tanrı, Tanrı tektir" diyebildin mi? Diyemedinse üzülme, gam değil. Her gün dualarını kaçırmayan ve büyük tövbe gününde oruç tutan nice Musevi'den, beş vakit namaz kılıp otuz Ramazan oruç tutan nice Müslüman'Dan, her Pazar günü kiliseye gidip mum yakan nice Hıristiyan'dan daha emin adımlarla Kâinatın Ulu Mimarına doğru yola çıktın.

Ne mutlu sana ki her üç semavi dini kucaklayabilmişsin. Musevilik doğuştan senin dinin. Cebinden "Cevşen" ve "Ayet-ül Kürsi" çıkmış diyor gazeteler. Sana isim babalığı yaptığı söylenen o muhterem zata bende olmuşsun. Musevilerce kutsal olan Cumartesi günü Şeyh Küçük Hüseyin Efendi'nin, senin tarafından yaptırılan, kabrine gelmiş, manevi huzurunda el bağlamış, belki de bir Fatiha bile okumuşsundur. Hıristiyan dinini de araştırmalarına katmışsındır, eminim. Budizm'i, Tao'culuğu saymıyorum artık...

Sana bu oyunu oynayan veya oynayanlar, madde aleminden mânâ alemine böyle yollamakla seni cümlelerin gözünde daha yüceltiler, daha bir önem kazandın, ölüm yolunda ölümsüzleştin.

Vakit gece yarısıdır Üzeyir kardeşim. Vakit, 72 yıllık mesaiden sonra, dinlenme vaktidir. Kabrinde ve kalbimizde rahat uyu. Her kim ki Müslüman olmaya rahmet okunmaz demişse halt etmiş. Tanrı'nın rahmeti üzerine olsun kardeşim; o rahmet tüm insanlar içindir.

WASHINGTON VE NEW JERSEY BÜYÜK LOCALARININ TÜRKİYE BÜYÜK LOCASINI ZİYARETLERİ; NUR LOCASININ KALFA DERECESİNDE ÇALIŞMASI

TESVİYE

Nur 2000 Muhterem Locası, Washington DC'de Türkçe çalışmak üzere, 1999 yılında kuruldu. Washington Büyük Locası tüzüklerine göre, Loca bir yıl müddetle başarılı faaliyet gösterdikten sonra, 2000 yılında tahsis edildi. Locanın kurucu üyeleri, bir kısmı Türkiye'de, bir kısmı da Amerika'da ikamet eden Türk, Azerî ve az çok Türkçe bilen, Amerikan vatan-daşı Kardeşlerden oluşmuştur. Washington'da yaşayan Loca üyelerinin her biri fahri Türk Konsolosu gibi görev görmekte, Loca Türk Lobisini güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu Loca'nın kuruluşu, tahsis töreni, daha önceki Türkiye ziyareti ile ilgili haberleri dergimizin 43, 45 ve 46. sayılarında bulabilirsiniz.

Boğaz gezisi

Büyük Locamızın katkısı ve Mustafa Doğrusoy Kardeşimizin gayreti ile, 14 Ağustos akşamı, Moonlight adındaki teknede, Washington'dan gelen Kardeşlerle eşlerine kokteyl ve yemekli bir Boğaz turu düzenlendi. Bu faaliyete, Washington Büyük Locası Büyük Görevlileri, Nur locası Görevlileri, Türkiye Büyük Locasının Büyük Görevlileri ve Türkiye'deki Nur Locası üyeleri, eşleriyle katıldılar.

Loca Çalışması

Bir Çırak Kardeşi Kalfalığa geçirmek üzere, Türkiye Büyük Locasının onayı ile, Nur Locası 15 Ağustos 2001 tarihinde, İstanbul'da, "M" Mâbedinde 2. derecede bir resmî celse icra etti. Washington Büyük Locasının dört Önceki Büyük Üstadı ile eylemli Büyük Üstadı Grant R. Bening K.'in de aralarında bulunduğu 11 Büyük Görevli ve Nur Locası üyesi Kardeşlerle Türkiye'de yaşayan Nur Locası üyeleri toplantıya katıldılar. Gelen ziyaretçilerin arasında, Büyük Üstadın babası İllinois Senatörü Carl Berning K. de vardı. Bu arada, İstanbul'da bir turistik gezide bulunan New Jersey Büyük Locasının, Büyük Üstadı dahil, 11 Büyük Görevli Kardeşi de bu çalışmaya katıldılar.

Büyük Üstat Demir Savaşçın'ın da katıldığı bu toplantının açılış ve kapanışını Washington Büyük Üstadı yaptı. İngilizce repliklerine, Nâzırlar Türkçe cevap verdiler. Carl Berning K., ilk önce Washington Büyük Görevlilerinin, sonra da New Jersey Büyük Görevlilerinin Kardeşlere takdimini, kendi Büyük Merasim Üstadına yaptırdı. Sonra da, Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadı En Muh. Demir Savaşçın K., Ön. Bü. Üstatlar Necdet Egeran ve Tunç Timurkan K.'ler ile Büyük Görevliler tanıtıldı.

Gündemin Geçiş maddesine gelindiğinde, Washington Büyük Üstadı çekicini Nur Locası Üstadı Muhteremi, En Muh. Robert Heyat K.'e verdi, o da, ilk önce çekici Büyük Üstat Demir Savaşçın K.'e takdim ettikten ve Bü. Üs. da Çekici kendisine iade ettikten sonra, Türkçe Emulation Ritine göre ve sempatik Azeri lehçesiyle, Yakup Genç Kardeşin Geçiş Törenini yönetti.

Toplantının sonunda, Grant R. Berning K. Büyük Üstadımıza, Washington Büyük Locasının hatıra sikkesini verdi. Ayrıca, Türkiye Büyük Locası Büyük Görevlilerine, Washington'daki "Shriner" teşkilâtının bağış toplama kampanyalarında kullandığı, çok renkli ve bronz kartalla süslü kalemlerini hediye etti. Daha sonra, New Jersey Büyük Locası Büyük Üstadı, David Alan Chaise K. de kendi Büyük Locasının hatıra sikkesini, müzemize verilmek ve kendisinin Türkiye Büyük Locasını ziyaret ettiğinin bir delili olarak saklanmak üzere, Büyük Üstadımıza takdim etti. En Muh. Demir Savaşçın K., hemşireleri Çatı'da bekletmek için, yemekte cevap vereceğini söyledi.

Dul kesesi dolaştırıldı. Grant R. Bening K., Dul Kesesinde toplanan yardım parasını T.B.L. Burs Fonuna tahsis etti.

Katılan Amerikalı Ziyaretçi Kardeşler:

A. Washington Büyük Locası ve Nur 2000 Locası

En Muh. Grand R. Berning K., Büyük Üstat ve eşi

En Muh. Robert Heyat K., Önceki Büyük Üstat ve Nur 2000 Locası Kurucu Üstadı Muhteremi

En Muh. Jerold J. Samet K., Önceki Büyük Üstat, eylemli Büyük Hazine Emni ve teyzesi

En Muh. Joel Kahn K., Önceki Büyük Üstat, eylemli Büyük Konferansçı (Grand Lecturer) ve eşi

En Muh. Dan L. Frederick K., Önceki Büyük Üstat

P. Muh. Akram Elias K., Büyük Yardımcısı (Grand Steward) ve eşi

P. Muh. Paul Glacson K., Büyük Sağlık Emni, ve eşi

Ünal Bener K., Nur Locası Sekreteri

Muh. Carl Berning K., Büyük Üstadın babası, Illinois Senatörü ve eşi

Nadir Heyat K., Nur Locası Birinci Muhakkiki

Muh. Adalberto Puello K., Akram Elias'ın eşinin babası ve eşi

New Jersey Büyük Locası ⁽¹⁾

En Muh. David Alan Chaise K., Büyük Üstat

P. Muh. James J. O'Toole K., Büyük Üstat Yardımcısı

P. Muh. William E. Sharp K., Önceki Bölge Büyük Üstadı

P. Muh. Donald G. Pellington K., Büyük Tarihçi

P. Muh. William H. Berman K., Büyük 1. Tören Üstadı (Grand Marshal)

P. Muh. Howard Z. Kanowitz K., Önceki Büyük Duahan

P. Muh. Russell J. Ruttler, Önceki Büyük Duahan

P. Muh. William T. Dutka K., Önceki Büyük Takipçi (Perseverant)

Muh. Gary Dortworth K., Önceki Üstadı Muhterem

Muh. Raymond Tiso K., Önceki Üstadı Muhterem

Kokteyl ve yemek

Loca çalışması esnasında, Hemşirelere Çatı Restoranımızda bir kokteyl ikram edildi.

Yemeğe geçildiğinde, Büyük Üstat Berning K. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşka-

⁽¹⁾ Eşlerinin kaydı alınmadı

nına, Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadına ve Türk Kardeşlere kadehini kaldırdı. Büyük Üstat Demir Savaşçın K. de bu temennilere mukabele etti. Tüm Kardeşler, usulüne uygun olarak bu temennilere katıldılar.

Büyük Üstat Demir Savaşçın K., daha sonra, Geçiş Töreni yapılan Yakup Genç K.'e hitap ederek, özetle şöyle konuştu:

"Sıfat ve derecelerine göre, sevgili Kardeşlerim, değerli Hemşirelerim,

"Masonluk, fikren evrensel, yapısal olarak da, müstakil Büyük Localardan kurulu, enternasyonal bir müessesedir. İşte, bugün, birlikte burada olmamız bunun kanıtıdır." Yakup Genç Kardeşim,

"Siz, bugün, sizin için yapılan törende, üç Büyük Locadan, üç Büyük Üstat, altı Önceki Büyük Üstat ve bir çok görevli Kardeşin katılmasıyla, belki de ilk defa, böyle enternasyonal bir toplantıda Kalfa oldunuz. Bugünü hiç unutmayıp, onurla anacağımızdan emin olarak, sizi tebrik ederim.

"Bizdeki törenlerin sonunda, "Güneyden Kuzeye, Doğudan Batıya, tüm Masonlar biliniz ki... Kardeşimiz bugünden itibaren Mason olmuştur, Kalfa Mason olmuştur. Üstat Mason olmuştur", diye ilân ederiz. Çünkü bu Kardeşimiz, artık derecesine göre, her ülkedeki Masonik toplantılara katılabilir. Çünkü hepsi kendi Locası, Mâbedi, Evidir.

"Sevgili Kardeşlerim ve Hemşirelerim, bugün kendi evinize hoş geldiniz.

"Biz burada İnsanlık Mâbedini inşa ediyoruz. İnşaat malzememiz insandır ve en küçük mâbet birimi de ailedir. Aileyi korumak ve çocuklarımızın toplumumuza değerli birer vatandaş olarak katılmalarını sağlamak üzere, onları büyütmek ve eğitmek Hemşirelerimizin görevidir. Çünkü Ulu Tanrı, yarattığı ilk nüveyi, insan olarak oluşması için, ilk başta, bir süre, Hemşirelerimize emanet etmiştir. Bu nedenle, bir noktada kutsal olan hemşirelerimize teşekkür ediyoruz. Kadehlerinizi, benimle birlikte, Hemşirelerimize kaldıralım.

"Her ülkenin kendi tarihine sahip çıkması gerekir. Şimdi sizlere Celil Layiktez Kardeşin Türkiye'de Masonluk tarihi adındaki çalışmasının ilk iki cildini, bu akşamın bir hatırası olarak vereceğim. Üçüncü cildin hazırlanmakta olduğu haberini de vermek istiyorum. Pek Muhterem Celil Layiktez Kardeşime bu çalışmalarından dolayı da, içtenlikle teşekkürlerimi teyid ederim."

Ziyaretçi kardeşler, o akşam tercümanlık görevini yapan Celil Layiktez K.'e kitaplarını imzalattılar. Yemeğin sonuna doğru, Büyük Üstat Grant R. Bening K.'in doğum günü olduğu anlaşıldı ve hep birlikte, İngilizce ve Türkçe *"iyi ki doğdun....."* şarkısı söylenerek şerefe kadeh kaldırıldı.

* * *

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

- **Dialogues Pour des Francs-Maçons**

Gotthold Epraim LESSING

- **Charity Matters The Charity Steward's Handbook**

Michael TADMAN - Allan BEAVER

- **The Lodge Almoner**

L. Charles CARTER

- **Çağlar Boyunca Kitap Kıyımı ve Basın Özgürlüğü**

Yalçın KAYA

- **Hermetika. Hermes'in Kayıp Sözleri**

PeterGANDY - Timothy FREKE

MOZART DİYE DİYE

Derleyen: A. Koray DARGA

210 yıl önce insanlık âleminin kaybettiği büyük deha, ölümünden buyana geçen her gün; dünyanın her yerinde verilen konserlerde, çalınan her plak ve CD'de 210 yıldır günün her saatinde yeniden doğmakta. Öyle sanıyorum ve biliyorum ki, Dünya daha yüzyıllarca yaşayacağı zaman sürecinde O'nu anacak, O'nu yaşatacak, O'nun büyüklüğünü gelecek kuşaklara aktaracak.

210. ncu ölüm yıldönümünde andığımız bu büyük insan, Wolfgang Amadeus Mozart.

İnsanoğlu ne garip. Daha 6 yaşında iken Avusturya İmparatoriçesi Marie Thérésé'in huzurunda resitaller veren o küçücük çocuğu insanlar ayakta alkışlarken 29 yıl sonra sefalet içindeki ölümünde cenazesi at arabasında taşındığında arkasında sadece bir sokak köpeğinin bulunmasına sanki göz yummuşlardı. Şimdi insanlık, o büyük suçluluğunun ardına gizlenip de, 210. ncu ölüm yılında O'nu çikolataların, şekerlemelerin, eldivenlerin, parfümlerin üzerindeki "Mozart" imzalarıyla andıklarını sanıp, ayıplarını silmeye mi çalışmaktalar?

Hikâyemiz 1756 yılında başlıyor...

Wolfgang Amadeus Mozart, ya da gerçek adı ile Joannes Chrysostomus Wolfgangus Theophilus, 27 Ocak 1756 tarihinde Avusturya'nın Salzburg kentinde dünyaya geldi. Babası Leopold, annesi Anna Maria (Partl) ile olan evliliğinde yedi çocuk sahibi olmuşlar, ancak iki tanesi hayatta kalabilmişti. Mozart'ın doğduğu gün, sanki içlerine doğmuş gibi günlüklerine "Tanrı, Salzburg'a bir mucize bağışladı" diye yazmışlar ve bu müjdeyi gerçekleştirebilmek için de küçük Mozart'ı müzikle adeta yoğurmuşlardı. Baba Leopold, Salzburg'da piskoposluk sarayında görevli bir müzisyendi. İki çocuğunda müzik yeteneğini gören baba Leopold, gerek küçük Wolfgang'ın gerekse de ablası Nannerl'in müzik eğitmenliğini üstlenerek turnelere çıkmaya başladılar.

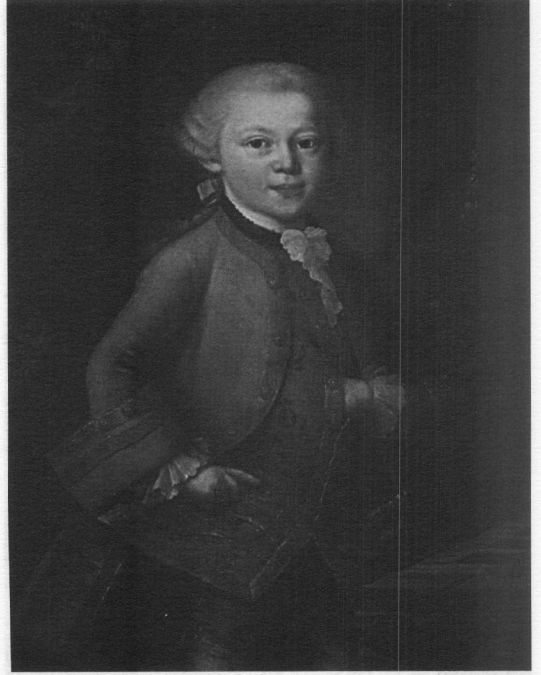
Avusturya, o dönemde Habsburg Hanedanının, erkek soyu olmadan da, bir kadın tarafından idare edilebileceğinin kanıtı olarak İmparatoriçe Marie Thérèse tarafından yönetiliyordu. Mozart 6 yaşında iken Schönbrunn Sarayında kendi besteleri menuetto-

*Ölümünden
buyana geçen her
gün; dünyanın
her yerinde
verilen
konserlerde,
çalınan her plak
ve CD'de 210
yıldır günün her
saatinde yeniden
doğmakta. Öyle
sanıyorum ve
biliyorum ki,
Dünya daha
yüzyıllarca
yaşayacağı
zaman sürecinde
O'nu anacak,
O'nu yaşatacak,
O'nun
büyüklüğünü
gelecek kuşaklara
aktaracak.*

*Alkışlar, övgüler
O'nu
şımartmadı.
Doğal
yeteneklerinden
kaynaklanan
sezgi; bilgi
dehasını hiç
yozlaştırmadı.
Babasının da,
her türlü kötü
alışkanlıklardan
kendisini uzak
tutabilmesinin
başarısı, Mozart'ı
gelecek yıllarda
da başarıdan
başarıya
koşturmada
etken oldu.*

larını saray erkânına dinletmiş, ödül olarak da kollarını Marie Thérèse'sin boynuna dolayarak yanaklarına birer öpücük kondurmuştu. Ve zafer artık O'nundu. Viyana, o küçücük çocuğu konuşmaktaydı. Alkışlar, övgüler O'nu şımartmadı. Doğal yeteneklerinden kaynaklanan sezgi; bilgi dehasını hiç yozlaştırmadı. Babasının da, her türlü kötü alışkanlıklardan kendisini uzak tutabilmesinin başarısı, Mozart'ı gelecek yıllarda da başarıdan başarıya koşturmada etken oldu.

Mozart 7 yaşında

İngiliz Sarayı, Fransa'da Madame de Pompadour'un huzurunda verilen resitaller derken, 12 yaşının erklüğünde birkaç opera, konçerto, dinsel parçalar bestelemesine olanak vermişti. 1769'da ileride etkileneceği İtalya gezisine baba-oğul birlikte gitmişler, her dönemde sanat ve kültür ortamına önderlik eden Milano, Roma, Bologna, Floransa, Venedik kentleri Mozart'ı benimseyerek, müzik yaşamına yeni boyutlar katmıştı.

1770 yılında Milano'da "Mitridate, Re di Ponto", 1771'de de Venedik'ten aldığı siparişle "Lucio Silla" operalarını besteledi.

Sanat; her ülkede, her dönemde politik ve toplumsal değişimlerle kendini göstermiştir. Sanat, toplumsal çalkantıların bir anlatımı, bir sentezidir. Ve tek başına, herşeyden soyutlanmış olarak ortaya çıkmaz. Politikayı ve toplumu biçimlendirdiği gibi sanat, politikadan ve toplumdan

da etkilenir, onlarla biçimlenir. 1771 yılında da bu kural değişmedi. O yıla kadar baba Leopold'a ve Mozart'a yardımcı olan Baş Piskopos Schrattenbach'ın ölümü ile yerine Kont Hieronymus Colleredo geçmişti. Saray entrikaları Mozart'ı artık yavaş yavaş Salzburg'dan koparıyordu. Nitekim, "Il Sogno di Scipione", "La Finta Giardiniera" operalarının yanısıra dinsel müzikler ve 5 keman konçertosu bestesinin ardından, Colleredo'nun izin vermemesi üzerine konzertmeis'likten istifa ederek, annesiyle önce Münih, ardından da Paris'e gider. Ne var ki Paris, artık hülyalı bir düşler ülkesi değil, karabasanlara bürünmüş bir düş kırıklığı şehridir. Çünkü, Madame de Pompadour'un huzurunda konser veren o 6 yaşındaki küçücük harika çocuk, artık sadece piyano çalabilen bir müzisyendir, Parislilerce.

Mozart Mason Locasında

Aile yetiştirilme biçiminden hiçbir entrikanın kendisine getireceği olumsuz sonuçları bilmeyişi, Fransız topraklarında aşırı İtalyan müziği sevgisi ve sevgili annesini Paris'te kaybetmesi, Paris'i gerçekten kâbuslara büründüren bir şehir haline getirdi. 1779'da tekrar doğduğu kente, Salzburg'a geri dönen işsiz Mozart, Colledero'nun lütfuyla saray orgçuluğuna atanır.

29 Kasım 1780 tarihinde ölen İmparatoriçe Marie Thérésé'in Avusturyası aslında 1765 tarihinden beri oğlu II. Joseph tarafından idare ediliyordu. Annesinin ölümü ile tek başına hükümdar olunca reform hareketlerine girişen II. Joseph'in zamanında ülkede sosyal eşitlik, medenî evlilik gibi kurumlar, ilk kez duyulmaya başladı. Yıllarca Avrupa topraklarını titreten Osmanlı, bu dönemde de gerek. I. Abdülha-

mit, gerekse de III. Selim dönemlerinde Avusturya ile meydan savaşlarına girişmişti. Savaşın getirdiği tüm acılar, her iki tarafın sanatçılarını etkilemişti. Osmanlı'nın savaşa getirdiği müzik; gerek çalgılarının çeşitliliği ve duyulmamışlığı, gerekse de tartımı açısından Avrupalı'nın dikkatini çekmiş, merak edilir olmuştu. Bu yeni müzik türü, Osmanlı Mehter Müziği "Alla Turca" adıyla barış zamanlarında bile, Viyana'da dinlenir olmuştu. Pek çok bestecinin Alla Turca'dan etkilenmesi gibi, Mozart da, gerek "Türk Marşı", gerekse de çok iyi bilinen operaları "Sihirli Flüt", "Kahire Kazı" ve "Cosi Fan Tutte" (Kadınlar Böyle Yapar) de, yapıtlarına müzik izlenimi veya anıştırma yolu ile Türk rengini katmıştır.

Reklâmcılık yaptığım dönemde bir Devlet Bankamız, bağlı bulunduğum ajansdan, Mozart'ın 200. ncü ölüm yıldönümü nedeni ile bir plak kapağının tasarımı ve yapımını istediler. Bu plâğın iç kapağında Prof. Dr. Metin And'ın bir yazısı yer almakta ve Sn. And "Türklerin Dostu Mozart" adını taşıyan bu yazıda, bugüne kadar pek tanınmayan ve hele hele ülkemizde hiç bilinmeyen ve tamamen Osmanlı ülkesinde geçen, dolayısıyla Türk Müziğini devamlı olarak çağrıştıran bir operasından söz etmektedir, Mozart'ın. 1780 yılında bestelenen ve de tamamlanmamış veya tamamlanamamış olan "Zaide" operası, ilk kez

*Osmanlı'nın
savaşa getirdiği
müzik; gerek
çalgılarının
çeşitliliği ve
duyulmamışlığı,
gerekse de
tartımı
açısından
Avrupalı'nın
dikkatini çekmiş,
merak edilir
olmuştu.*

aradan yüzyıl gibi bir zaman geçtikten sonra 1902 yılında Viyana'da, daha sonra 1915'te Mannheim'de ve 1983 yılında da Türklerin Viyana'yı 300. ncü yıl kuşatmaları töreni nedeniyle Viyana'da oynanmıştır. Bizim "Zaide" ile tanışmamız ise, birkaç sezon önce piyano eşliğinde, sadece solistlerin katılımları ile arya ve resitatiflerinin bir konser şeklinde izleyiciye sunulması ile oldu.

Üvertürü olmayan bu opera, daha sonra aynı yıllarda besteleyeceği ünlü "Saraydan Kız Kaçırma" operası ile benzerlikler göstermektedir. "Zaide"de başkahramanlar Allazim, Gomatz, Zaide ve Osman'dır. Konuya gelince, Allazim; Gomatz ile Zaide'nin babasıdır. Sultan her üçünü de öldürmeye karardır. Allazim'in daha önce Sultan'ın hayatını kurtardığı anlaşılınca Sultan, hepsinin canını bağışlar, ancak Gomatz ile Zaide kardeş olduklarını bilmeden birbirlerini delice sevmektedirler. İşte, tipik bir Alaturka öykü... Operanın sonu, bir trajedi ile biteceğinden diyor, Sn. And; Mozart o dönem Viyanalılarının "Opera Buffo"lardan hoşlanmaları nedeniyle bu operanın sonunu getirmemiş olabilir, yorumunu yapmaktadır. Operadaki önemli yerlerden biri; koronun, Kanunî Sultan Süleyman'ı övmesi ve O'nu âdeta Tanrı katına çıkarması bölümüdür. Tüm bu özellikleri ve üstünlükleri nedeniyle "Saraydan Kız Kaçırma"dan hiç de aşağı kalır yeri olmadığı anlaşılınan opera, ne yazık ki, bizler için halâ bir kapalı kutu, bilinmeyen bir hazinedir.

1790'de Münih'ten gelen bir

siparişe lirik/dramatik İtalyan, Fransız ve Alman öğelerine yer veren operası "Idemeneo, Re di Creta"yı besteledi. 1781 yılında Colleredo'nun emriyle Viyana'ya gitti. Gerilerde bıraktığı Salzburg'dan sonra Viyana'da başarıyı yakalamaya başladı. İlk başarısı "Saraydan Kız Kaçırma" oldu. Osmanlı ülkesinde geçen operada, gizem dolu Harem'de Osman'ın, birbirlerine delicesine âşık Constanze ile Belmonte'yi ayırma hayallerinin hüsrarla bitişini izleriz. Türk müziği motifleriyle süslü bu zarif Opera-Buffero, Mozart'ın 210 yıldır süren başarısının bir kanıtıdır.

Viyana'da Weber'lerin evine pansiyoner olarak yerleşen Mozart, ailenin büyük kızı Aloisia'ya çılginca âşık oldu. Ancak büyük aşkıdan cevap alamayınca ailenin ikinci kızı Constanze Weber ile evlendi. Tatmak ve yaşamak istediği mutluluk sadece kendisine ait oldu. On yıllık evlilik hayatında kendisine iki çocuk veren Constanze, kocasının dehasını anlayacak, anısını yaşatacak bir kadın değildi. Nitekim Mozart'ın ölümünün hemen ardından Danimarkalı bir Baron ile evlenecektir.

1782/85 yılları arasında 3 piyano konçertosu (Re Minör-466, Do Majör-467 ve La Majör-488) Mozart'ı daha önce bestelediği keman konçertoları ile birlikte ölümsüzler arasına sokmaya hak kazandırır.

Avusturya İmparatorluğunda Masonluk mesleği, 1726 yılında kabul edilmişti. Mozart'ın krali bu mesleğe yabancı olmayışını, O'nun kişiliğinde aramak gerekir diye düşünebiliriz. İmparatoriçe Marie Thérésé'in eşi Lorra-

*İlk başarısı
"Saraydan Kız
Kaçırma" oldu.
Osmanlı
ülkesinde geçen
operada, gizem
dolmuş Harem'de
Osman'ın,
birbirlerine
delicesine âşık
Constanze ile
Belmonte'yi
ayırma
hayallerinin
hüsrarla bitişini
izleriz. Türk
Müziği
motifleriyle süslü
bu zarif
Opera-Buffero,
Mozart'ın 210
yıldır süren
başarısının bir
kanıtıdır.*

ine'li Francis; "La Haye" Locasının üyesiydi. İmparatoriçe koyu bir anti Mason olduğu halde, bu duruma göz yummuştu. 1764 yılında İmparatoriçe, aldığı bir kararla Avusturya Localarını kapatır. Gizliden gizliye çalışan localar döneminde aydınlanan Avusturyalılar, İmparatoriçe'nin 1780 yılında ölümü üzerine çalışmalarına yeniden kavuşur. İmparator II. Joseph, Mason olmamakla birlikte onları destekler, masonik düşüncelere yakın ilgi duyar. Mozart, işte böyle bir ortamda, 14 Aralık 1784 tarihinde Erdberg'li bir papaz Wenzel Summer ile beraber "Zur Wohltätigkeit" (İyiniyet) Locasında tekris olmuş, Nur'a kavuşmuştur.

Kalfa derecesine geçişi, tekrisini takiben çok kısa bir süre içinde gerçekleşmiş olmakla birlikte, Üstatlığa yükselişi konusunda herhangi bir kayıt bulunmamıştır. Ancak, tüm Masonik hayatı boyunca kalfa olarak kalamayacağına açık belirtileri, bestelediği ölümsüz Masonik yorumlar ve özellikle son eserlerinden biri olan "Sihirli Flüt"te görülebilmektedir. Ayrıca, Mozart'ın, Mason cemiyetine teklif ettiği babası Leopold Mozart'ın kalfalığı nedeniyle bestelediği "Kalfanın Yolculuğu", "Matem Müziği" gibi yorumları O'nun, üçüncü dereceye terfi etmiş olduğunun belirtileri olarak kabul edilmelidir.

4 Nisan 1787 tarihli babasına

yazdığı bir mektupta şunları söylemektedir. "Yakından tetkik edildiğinde ölüm, yaşamamızın hakiki amacı olduğuna göre, son yıllarda bu en hakiki ve samimi dostla yakın ilişkiler kurdum ve görüntüsü, benim için artık kor-

kutucu olmaktan çıkarak, sü-

kûnet verici ve teselli

edici olmuştur. Ölü-

mün, hakiki mutlu-

luğumuzun kapı-

sını açan anahtar

olduğunu

(ne demek iste-

diğimi biliyor-

sun), öğrenme

fırsatını bana

bağışladığı için

Allahıma şükran-

larımı sunuyo-

rum."

Mozart, Masonluk

mesleğini yorumlarken

zamanın aydın katolikleri gibi

düşünüyor, kilise ile Masonluk

arasında bir ayırım gözetmiyordu.

O'na göre; bu iki inanış biçimi,

merkezleri bir olan içiçe iki

daire gibiydiler. Masonluk dü-

şüncesinde ahlâk temizliğini, in-

sanların iyiliğine çalışmayı, ölü-

me ve ölümsüzlük düşüncesine

yaklaşmayı savunurken, katolik

düşüncede de, ruhun ölmezliği,

günahlardan arınmayı, ölümden

sonraki yaşamı önde tutuyordu.

Viyana locaları o sıralar bölge

locaları biçiminde gruplandırıl-

mıştı. "Beneficence, Wahre Har-

monie" (Gerçek Uyum) Locası

toplantılarına Mozart, sıklıkla

devam ediyor, gerçek dostlarını

bu toplantılarda bulduğunu söy-

lüyordu. Ignaz von Born her za-

man için Mozart'ın en yakın dos-

tu olmuştu. Babası Leopold, Jo-

seph Haydn bu locanın tekris et-

*Masonik hayatı
boyunca kalfa
olarak
kalamayacağına
açık belirtileri,
bestelediği
ölümsüz Masonik
yorumlar ve
özellikle son
eserlerinden biri
olan "Sihirli
Flüt"te
görülebilmektedir.*

tiği ünlülerden bazılarıydı. Her ne kadar Haydn'ın, tekrisinden sonra locaya devam etmediği biliniyorsa da, Mozart'ın bestelediği kuartetlerden altısını Haydn'a ithaf ettiği de bilinen gerçeklerdendir.

1786 yılında Mozart, gü-lünç opera repertuarının en önemli eserlerinden biri olan "Le Nozze di Figaro" (Figaro'nun Düğünü) yu besteledi. Ülkesinde pek başarı kazanamayan opera, Prag'da inanılmaz bir beğeni ile izlendi. Avusturya'daki başarısızlığın nedenini politik ortamlarda aramak gerekirdi. Bir yıl sonra Mozart, bir başka başyapıt "Don Giovanni"yi ortaya çıkardı. "Don Giovanni", Prag'da bestelenmiş, konusu "Figaro'nun Düğünü"nde olduğu gibi, hiç görmediği İspanya'nın Seville kentinde geçmektedir. Giovanni karakteri çapkın bir erkeği anımsatsa da, aslında o, insanlığın zayıf taraflarını, sonsuz ihtirasını, gururunu, huzursuzluk, kararsızlık ve boşvermişliği ifade etmektedir.

1787 Ekim'inde eşi Constanze ile birlikte "Don Giovanni"yi sahnelemek üzere yeniden Prag'a giderler. Çeşitli güçlükler, operanın zor şan partiyonlarında karşın, Prag zaferi muhteşem olur. 1788 yılının sonlarında da son üç senfonisini besteler. 543,550, 551 Köchel sayılı bu senfoniler, ölümsüz repertuarının baş eserleri arasında yer alır.

Başarılar, ne yazık ki, yerini parasızlığa, hastalıklara bırakmaktadır. 1789 yılında yine

opera-buffo tarzında "Cosi Fan Tutte" (Kadınlar Böyle Yapar) yi besteledi. Eser, büyük bir başarısızlığa uğradı. Değerine ancak 2. nci Dünya Savaşı öncesinde kavuştu. O dönemlerde Constanze'in ağır hastalığı nedeniyle Baden'e gidilmesi gerekmektedir. Bu arada 1790 yılında İmparator II. Joseph ölür. Joseph'in ölümü Masonlar için çok ağır olmuştur. Yerine geçen II. Leopold'ün kısa süren hükümlerliğinden sonra tahta vâris olan II. Francis, koyu bir antimason olduğundan, loca faaliyetleri yavaş yavaş 1790 yılını takiben yok olmaya başlar. Saray entrikaları, dedikodular bu yokoluşu körükleyen, kötülük tohumlarını atan en önemli faktörlerdi.

1791 yılında Mozart, son üç büyük eserini besteledi. "Sihirli Flüt", "La Clemenza di Tito" ve "Requiem". Gittikçe yavaşlayan Masonik çalışmalarına karşın "Sihirli Flüt"ün bir

masonik opera olarak ortaya çıkması ilginçtir. Operanın karakterlerinden Gece Kraliçesi, mason aleyhtarı olan İmparatoriçe Marie Thêresé; iyilik timsali, İsis tapınağı başrahibi Sarastro Mozart'ın Mason locasından yakın dostu Ignaz von Born; eserin kahramanı Tamino, masonluğa önem veren İmparator II. Joseph; Tamino'nun güzel sevgilisi Pamina ise Avusturya halkıdır. İlkel toplum katmanları ise kuş tüyleriyle örtülü Papageno karakteri ile verilmektedir. Adalet ve eşitlik üzerine kurulu gerçek toplum, ancak insanın aydınlanması sayesinde olacaktır. Aydınlanma; kim olduğumuzu, başkalarına yardım etmek ve sevinçlerini paylaşma demektir, böylelikle insan sevgisine ulaşılmış olacaktır. Bu saf sevgi idealinin temsilcisi olan Tamino, aydınlanma yolunda bazı sınavlardan geçecektir. Batıl İnanç ve Akıl arasındaki çatışmalardan

Sihirli Flüt Operasından bir sahne

Tamino kendi benliğine, ateş ve sudan çıkış yolunda kendisine yardımcı olacak Pamina'nın Sihirli Flüt'ü ile ulaşacaktır. Eserdeki üç nedime, başrahabin yardımcıları üç delikanlı, üç kapı, üç çocuk, masonik üç rakamının her sahnede sergilendiği, görsel kişiliklerde remzedilen "Akıl, Kuvvet ve Güzellik" kavramları, eserin müziğinde de üç çekici darbeleriyle yakında ve uzaklardaki tınlarında kendisini anımsatmaktadır.

Mozart, insanların kalbini müziğiyle değiştirmeyi, onları Aydınlanmanın düşüncelerini anlayabilecekleri bir biçimde kazanmayı umut ediyordu. Eserdeki gizemli olaylar, komik tiplmeler, vahşi hayvanlar, oryantalizm, neşeli bir final, o dönem Viyanalıların hoşuna giden öğelerdi. Bu görselliklere de şunları ekliyordu:

"Bilgimizi birbirimize öğreterek yaymaktan, saflarımıza katılan herkese, erdem yolunu, bilgelik yolunu göstermekten daha yüce, daha soylu bir amacımız olabilir mi?". Başrahip Sarastro'nun bir aryasında da, kutsal tapınakta kin ve intikama yer olmadığı, orada yalnızca sevgi ve şefkatin hüküm sürdüğü anlatılır. Mozart'ın müziğinde, çok yakında yer yüzünde İnsanoğlu'nun Kardeşliğe erişileceği inancı, zaferi

hatırlatacak ezgilerle verilmiştir. Mozart operalarında, özellikle üç büyük operası "Saraydan Kız Kaçırma"da Özgürlük; "Figaro'nun Düğünü"nde "Eşitlik", "Sihirli Flüt" te ise "Kardeşlik" ana temellerinin yer alması, Fransız Devrimi'nin ilkelere kadar etkilendiğinin açık bir belirtisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

1791 yılı ortalarında II. Leopold'un taç giyme töreni için bestelediği "La Clemenza di Tito" ise, müziğinden çok dialogları ile masonik öğeler içermektedir. Aynı yıl son eseri olan Kont Franz Walsegg-Stuppach'a ithaf edilen, dinsel müziğin başyapıtlarından biri "Requiem"i besteledi. Eserdeki tenor ve bas düeti, Mozart'ın hümanist yaklaşımının en güzel örneğini vermektedir bizlere. "Seslerimiz ve çalgılarımız ilân etsin sevgi ve kardeşliğimizi. O zaman sesi kesilecek kıskançlığın, işte o zaman isteklerimiz umutlarımızın taçlanmasıyla ödüllendirilecek".

Beklenen son çok çabuk geldi. 5 Aralık 1791... Otuzbeş yıllık kısacık bir ömür. Bu küçücük ömre sığdırılan bunca eser, bunca başarı, bunca emek, bunca güzellik...

Cenazesine hemen hiç kimşenin gelmediği, St. Marx mezarlığının genel çukurunda bilinme-

1791 yılında Mozart, son üç büyük eserini besteledi. "Sihirli Flüt", "La Clemenza di Tito" ve "Requiem". Gittikçe yavaşlayan Masonik çalışmalarına karşın "Sihirli Flüt"ün bir masonik opera olarak ortaya çıkması ilginçtir.

Mozart, insanların kalbini müziğiyle değiştirmeyi, onları Aydınlanmanın düşüncelerini anlayabilecekleri bir biçimde kazanmayı umut ediyordu.

yen bir yere gömüldüğü bir gerçek. Bir gerçek de, "Zur Neugekrönten" locasında ölümünü takiben bir Matem celsenin yapıldığı ve Karl Friedrich Husler Kardeşin, tersimata geçen bir konuşma yaptığı.

"Kâinatın Ulu Mimarı, kardeşlik zincirimizin en kıymetli ve en sevgili halkalarından birini kopardı. O'nu kim tanımadı? O'nu kim sevmezdi? Kim takdir etmezdi, kıymetli Mozart Kardeşimizi?"

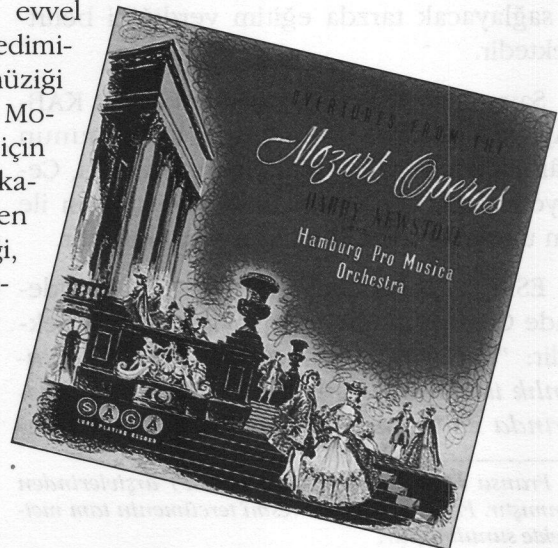
Daha birkaç hafta evvel aramızda olarak, Mabedimizin takdisini sihirli müziği ile şanlandırıyor. Mozart'ın ölümü, sanat için yerine konulmaz bir kayıptır. Daha çocukken ortaya çıkan yeteneği, O'nu zamanımızın harikalarından biri yapmıştır. Avrupa'nın yarısı O'nu takdir eder, büyükler O'nu sever ve bizler de O'na "Kardeş" derdik".

Bütün insanlar ve insanlık için bir ülkü mabedi yapmak isteyen bizler; her zaman için iyiyi, doğruyu, güzeli arayarak hakikate ulaşma çabası içindeyiz. Bu çalışmalarımız ömrümüzle sınırlıdır. Oysa yaratılan eserler, düşünceler biz öldükten sonra da devam eder. Işık taşıyan eller değişir, ama taşıdıkları ışık ölümsüzdür.

İkiyüzyılı aşkın bir sürece Mozart Biraderin verdiği ışık, bu Dünya döndükçe parlayacak, parlamaya devam edecek, ölmez yapıtları ile hergün yeni dostlar bulacaktır...

Kaynakça

- "Mozart'ın Yapıtlarındaki Masonik Örgü" Katharine Thomson-Çev. Halim Spatar
- "Dostum Mozart" / Nadir Nadi
- "Mozart ve Masonlar" / Üner Birkan K.: - Mimar Sinan 106
- "100 Opera" / Faruk Yener
- "Wolfgang Amadeus Mozart" / Dec. 5th. 1991 Bicentenary of his Death

KAZABLANKA MAHKEME KARARI (*)

(Müslüman Bir Ülkede Yargının Masonluğu Aklamaları)

23 Mart 1973 tarihli KAZABLANKA Mahkemesinin
Hürmasonlukla ilgili kararı:

Çeviren: Celil LAYİKTEZ

2 Temmuz 1971 tarihinde Kraliyet Savcısının KAZABLANKA Mahkemesi nezdinde ESPERANCE Cemiyetini temsilen Bay KABBAJ Abdelkrim'e karşı açmış olduğu davada, ESPERANCE Cemiyetinin tasfiye edilmesini, lokallerinin kapatılmasını ve üyelerinin herhangi bir şekilde toplanmalarının yasaklanmasını ve geçici olarak bir kayyumun tayinine karar verilmesini talep etti. Gerekçede, 15 Kasım 1958 tarihli, Cemiyetleri düzenleyen Yasanın (Dabir) 3 ve 7 sayılı maddelerine aykırı olarak, Mason teşkilatının hedeflerinin İslâmî ilkelere ters düştüğünü ve Masonluğun, Müslümanların İslâm Dinini yanlış tefsir etmelerini sağlayacak tarzda eğitim verdiğini belirtmektedir.

Savunmasında, Cemiyetin vekili Sn. KABBAJ Abdelkrim, Cemiyetin misyonunun İslâmî ilkelere aykırı olmadığını, kaldı ki, Cemiyetin tüm ilkelerinin Krallık Anayasası ile tam uyum içinde olduklarını iddia etmiştir.

ESPERANCE Cemiyetinin 2 sayılı maddesinde Cemiyetin amaçları şöyle tarif edilmektedir: "*Üyelerine moral destek vermek ve insanlık ilkelerini uygulamak - üyelerine, aralarında zaten mevcut olan dostluğu güçlen-*

direcek bir formasyon vermek - üyelerine en iyi koşullarda ve olanaklarının elverdiği oranda sosyal hizmetlerde bulunmalarını ve yoksullara yardım etmelerini sağlamaktır." - Ve, 2 sayılı madde, düşünme ve fikir özgürlüğü ile mantıklı tüm düşüncelere saygı gösterilmesi gereğini teyit ederek son bulur.

Hürmasonluğun amaçları böyle sıralandığında, içlerinde hiçbirinin İslâm Dini öğretileri ile çelişkide olmadığı anlaşılabilir, ve bu amaçların 31 Temmuz 1970'de yayınlanan Kraliyet Anayasası maddeleri, bu arada özellikle İslâm'ın Devlet dini olduğunu ve Devletin her ferdin dinsel inançlarında özgür olmasını teminat altına aldığını kesin olarak ifade eden 6. Maddesi ile de uyum içinde oldukları görülerek:

DAVANIN RED EDİLMESİ GEREĞİNE
İNANILMIŞTIR;

BU NEDENLERLE:

MEDENİ HUKUK ÇERÇEVESİNDE, ALENEN, SAVCININ GÖRÜŞÜNÜN AKSİNE VE İLK MERCİ OLARAK,

SAYIN KRALİYET SAVCISININ TALEBİ
RED EDİLMİŞTİR.

(*) Fransa Milli Büyük Locası (GLNF) arşivlerinden alınmıştır. Fransızca diline resmî tercümenin tam metni ekte sunulmuştur.

TRADUCTION DU JUGEMENT DU 23 MARS 1973

Attendu que Monsieur le Procureur du Roi près le Tribunal de CASABLANCA a introduit, par requête en date du 2 juillet 1971, une demande tendant à la dissolution de l'Association ESPERANCE, prise en la personne de Monsieur KABBAJ Abdelkrim - ainsi qu'à la fermeture de ses locaux et à l'interdiction de toute réunion de ses membres et ce, avec exécution provisoire et désignation d'un syndic, au motif que, le but que poursuit l'Association Maçonnique est en contradiction avec les préceptes de l'Islam qui ne tolèrent pas que les musulmans soient soumis à des enseignements don't l'application donnera lieu à une fausse interprétation de la religion musulmane et ce, en vertu des dispositions des articles 3 et 7 du Dahir en date du 15 novembre 1958 réglémentant les associations;

Attendu que la défenderesse, représentée par Monsieur KABBAJ Abdelkrim, réplique en déclarant que la mission que cette association occomplit n'est pas en contradiction avec les préceptes de l'Islam, et ceci d'autant plus que tous les principes de cette association sont en harmonie complète avec la constitution du Royaume;

Attendu qu'il est stipulé dans l'article 2 des statuts réglémentent l'Association ESPERANCE que sont but est: "Le soutien moral de ses membres et l'application des principes humanitaires - donner une formation tendant à développer l'amitié ent-

re ses membres - donner une occasion à ses membres de rendre dans les meilleures conditions et au mieux de leurs possibilités des services sociaux et d'accomplir des actes de générosité - Et, l'article 2 poursuit en réaffirmant la liberté de pensée et d'opinion et le respect de toutes les pensées raisonnables;

Attendu qu'il résulte de l'énumération de ces buts, qu'il n'en existe aucun qui soit en contradiction avec les préceptes de notre religion Islamique - et ces buts sont en harmonie avec la constitution du Royaume promulguée le 31 juillet 1970 et, notamment l'article 6 qui précise que l'Islam est la religion de l'Etat et que l'Etat assure à chacun la liberté d'exercer son culte religieux.

QU'IL CONVIENT DES LORS DE REJETER LA DEMANDE;

PAR CES MOTIFS:

LE TRIBUNAL STATUANT EN MATIERE CIVILE, PUBLIQUEMENT, CONTRADICTOIREMENT ET EN PREMIER RESORT,

REJETTÉ LA DEMANDE DE MONSIEUR LE PROCUREUR DU ROI.

"Büyük Şark"dan alıntılar (3)

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ

(1931 - 1935)

Derleyen: Reşit ATA

1932 İSTANBUL KONVANI

Sevgili Kardeşler,

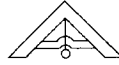
"Büyük Şark" dergimizden sizlere 49. sayımızda bahsetmiş ve bu yayından özet alıntılar vermeye başlamıştık. Mason Konvan ve Kongreleri'ni, A.M.İ.nin ne olduğunu ve nihayet 1932 yılında İstanbul'da yapılan Konvan hakkındaki ön bilgileri, Tesviye dergimizin geçmiş sayılarında okudunuz. Bu sayıda vereceğimiz özet, derginin 1933 yılı kanunusani (Ocak) - Şubat aylarına ait 8-9. sayısında yayınlanan, "Hatip" imzalı yazıya aittir. (O tarihteki Büyük Hatip, Türkiye Büyük Meşrik'i heyetine dahil olan İsmail Ratip Kardeş'ti) (1).

İsmail Ratip Biraderin yazısı tersimat - yorum arası bir metindir. Yazıdan, bazı Büyük Loca ve Yüksek Şûra'ların bu Konvan'a delegelerle yolladıklarını, bazılarının Türkiye'deki Dostluk Kefillerini temsilci olarak görevlendirdiklerini anlıyoruz: Belçika, Bulgaristan, İspanya, Fransa, Yunanistan, Lüksemburg, Polonya, İsviçre, Çekoslovakya, Yugoslavya, Meksika, Portoriko, San Salvador, Kolombiya, Paraguay ve Arjantin Büyük Locaları kendi delegeleriyle, Avusturya, Brezilya, Şili, Ekuador, Honduras ve Bolivya Büyük Locaları Türkiye'deki dostluk kefilleri tarafından temsil edilmişlerdir. (Fransa delegasyonuna Türkiye'deki Rönesans Muhterem Locasının Üstadı Muhteremi Louat (2) ve önceki Üstadı

Muhteremi Tiberius (3) Biraderlerin de dahil olması dikkat çekmektedir). Türkiye Büyük Meşrik'i ise Üstad-ı Azam Mustafa Hakkı, Üstad-ı Azam Muavini M. Raşit, Hatib-i Azam İsmail Ratip, Katip-i Azam Mehmet Ali Haşmet ve Büyük Teşrifatçı Dokaginzade Feridun Biraderlerden oluşmaktaydı.

23 millete mensup 25 Obediyans (Fransa ve İspanya hem Büyük Loca hem Yüksek Şûra olarak delegasyon göndermişlerdir) A.M.İ. nin mevcut üyelerinin dörtte üçünü oluşturuyordu ve bu ekseriyet bu güne kadar en yüksek katılımıydı.

5 Eylül 1932 günü açılış töreni yapılan Konvan, çalışmalarına 6 Eylül 1932 günü başladı. Konvan Reisliğine Mustafa Hakkı Birader getirildi. Alışılmış teşekkür cümlelerinden sonra, Büyük Gazi'mizin memleketimizde açtığı nurlu devrin kısa zamanda sosyal, hukuk ve imar sahalarında gerçekleştirdiği gelişme ve teali (yücelme) eserlerinden başka Doğu'da vicdan hürriyetinin, laikliğin yayıcısı ve koruyucusu olduğunu ve delegelerin bunu bizzat göreceklarını anlattı. Önceki Reis Carpentier (Belçika) Birader söz alarak Türkiye'nin münci ve halaskarı (kurtarıcısı) olan Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini Konvan adına hürmetle selamladı, Türkiye'nin gelişmesi ve saadeti için sıcak dileklerde bulundu ve Konvan'ın, Türkiye Reiscumhuru Gazi Hazretlerine telgrafla tazimatını (saygılarını) arzetmesini teklif etti. Teklif alkışlarla ve oy

birliğiyle kabul edildi. (Çekilen telgrafın ve alınan cevabın metinleri aşağıdadır. Türk Masonlarının Atatürk'e olan hayranlık ve bağlılığı hepimizin malumudur. Ancak, ecnebilerin aynı hayranlıkla dolu olmaları, ayrıca, o yıllarda, Masonik toplantılarla ilgili olarak Atatürk'e bilgi arzı ve bizzat kendisinden cevap alınması, dikkate değer olgulardır).

**KONVAN ADINA ATATÜRK'E ÇEKİLEN
TELGRAF VE CEVABI:**

Reisicumhur Ulu Gazi Mustafa Kemal
Hazretlerine,

Dolmabahçe Sarayı

Milletler arasındaki Mason Birliği yedinci Konvanının İstanbul'da toplanması münasebetiyle hür ve laik Türkiye'mizin Büyük Kurtuluşunun sağlık ve saadetinin devamı ve yurdumuzun refahla yükselmesi, maddi ve manevi terakkisi yolunda görülen muvaffakiyatın temadisi temenniyatına hürmetle ve candan alkışlarla müttelifan karar verilmiş olduğu mazurdur Ulu Gazimiz.

Konvan Reisi
Mustafa Hakkı

Mustafa Hakkı Beyefendiye,

Dolmabahçe - C.- Türkiye hakkındaki harf⁽⁴⁾ temenniyatınızı havi telgrafınızdan Reisicumhur Hazretlerinin memnun olduklarını bildiririm Efendim.

**Kâtibi Umumî
Hikmet**

Konvan'dan görüşülüp karara bağlanan konular arasında, evvelce Fransa Meşrik-ı Azamî'na bağlı olan İstanbul'daki Rönesans ve İzmir'deki Homer Mahfellerinin (Localarının) Türkiye Büyük Meşrikî'na katılmasının kabulü; muhtelif ülkelere mensup Büyük Localar arasında herhangi bir meseleden dolayı bir anlaşmazlık çıkarsa tarafların birinin isteği ve diğerinin muvafakatı alındıktan sonra A.M.İ. icra kurulunun (dolayısıyla Konvan'ın) hakemliğinin kabulü dikkat çekmektedir. Ay-

rica, gündemde Viyana Büyük Locası'nın "İnsanın Hukuku" (İnsan Hakları) konulu projesinin bulunması özellikle ilginçtir.

Lehistan (Polonya) delegesi Katib-i Azam (Büyük Sekreter) Skokovski Biraderin aşırı bir coşkuyla alkışlanan şu konuşmasını da not etmek isteriz:

"Çocukluğumda bana anlatılan şu sözleri hatırlıyorum: eskiden Lehistan bağımsız bir devlet iken Türklerle çok samimi ilişkileri vardı. Türklerin Leh milletinin istiklal ve şerefi için döktüğü kanlar her zaman hürmet ve minnetle yadedilir. İstiklale susamış milletim için Türklerin gösterdiği büyük bir cemile de, Türklerin muhalefetine rağmen Lehistan'ın bölünmesi ve esareti gerçekde, sefirlerin isimlerini anons eden teşrifat nazırı'nın her defasında "Lehistan sefiri'nin mevcut durum sebebiyle gelemediği" anonsunu da yapması ve Osmanlı sarayında bunun bir adet haline getirilmiş olmasıdır. Bu sözlerim aynı zamanda bütün Leh Masonlarının ve Leh milletinin hürriyet aşığı Türk'lere olan minnettarlık ve şükran hislerinin de ifadesidir".⁽⁵⁾

5 Eylül 1932 Pazartesi günü açılan Konvan 10 Eylül Cumartesi günü sona ermiştir. Bazısı sadece Konvan azasına, bazısı ise Hemşirelere de açık olan ziyafetler verilmiş, ayrıca Hemşireler için vapurla Boğaziçi ve Büyükkada'ya gezi düzenlenmiştir.

Dipnotlar

(1): İtalik harflerle yazılı kısımlar bizim ilavelerimiz, düz yazı ile basılmış kısımlar orijinal metinden çıkartılan özetlerdir.

(2): Louat B. aynı zamanda Galatasaray Lisesi'nde öğretmendir. Türk delegasyonundaki M. Raşit (ERER) ve Mehmet Ali Haşmet (KIRCA) Biraderler de Galatasaray ve Şişli Terakki Liselerinde öğretmendirler. O zamanlar Cemiyetler Kanunu'nun öğretmenlerin Derneği-mize girmesine mani olmadığını hatırlatmak isteriz.

(3): Bugün İstanbul'da Büyük Sekreter makam odasında bulunan camlı, 6 kanatlı, antika büyük kitap dolabı, işte bu Tiberius Biraderin Büyük Locamıza armağanıdır.

(4): Sıcak

(5): Büyük Leh şairi Adam Micklewitz'in bir şiirinden: (Türk süvarilerinin atlarını Vistül nehrinde suladığı gün, Lehistan'ın kurtuluş günü olacaktır).

Büyük Şark dergisinin mayıs - haziran 1935, 19. sayısından:

Mas. şunu (*haber anlamında kullanılmıştır*):

Amerika:

- Oregon B.: locası B.: Üs.:ı Wilson B.: localara gönderdiği bir tamimle komonizime karşı mücadele açmak ve bu parti mensuplarının localara girmesine mani olmak için çok şiddetli ve müteyakkız (*uyanık*) bulunulması lüzumunu bütün Üs.:ı Muh.:lere bildirmiştir. Komonizim propağandası yapanların obediyanstan koğulmaları mukarrerdir (*kararlaştırılmıştır*).
- Meksika Mas.: gazeteleri şimdiki Reisicumhur Obelardo K. Rodriguez'in bir Mas.: olduğunu kemali fahirle (*iftiharla*) ilan etmektedirler.

İngiltere:

- "Country Council" in (*Şehir Meclisinin*) bir içtimasında (*toplantısında*) katolik azadan Dooge: "Biz Mas.: değiliz; çünkü katoliğiz. Kilise bizi mennettiği içindir ki Mas.: olmadık. Aramızda bir çokları vardır ki maalmemnuniye (memnuniyetle) Mas. olmak isterlerdi..." şeklinde beyanatta bulunmuş ve arkadaşları tarafından yuha ile tezyif edilmiştir (*aşağılanmıştır*).

(* Bazı kelimelerin imlasında hata yoktur, aynen dergideki gibi yazılmıştır, (*komonizim ve propağanda* kelimelerinde olduğu gibi).

Dikkat!..

Sevgili Kardeşlerim;

Bence, Masonluğun tarifini yapmak kesinlikle imkânsızdır: bir disiplin'dir; bir ideal'dir; nefis terbiyesi'dir; olgunlaşma yolundaki çabalarımızın bütünüdür; ütopya'dır; felsefe'dir; daha pek çok şeydir. Kısaca, "Masonluk herşeydir" desek sanki yeridir ve doğrudur.

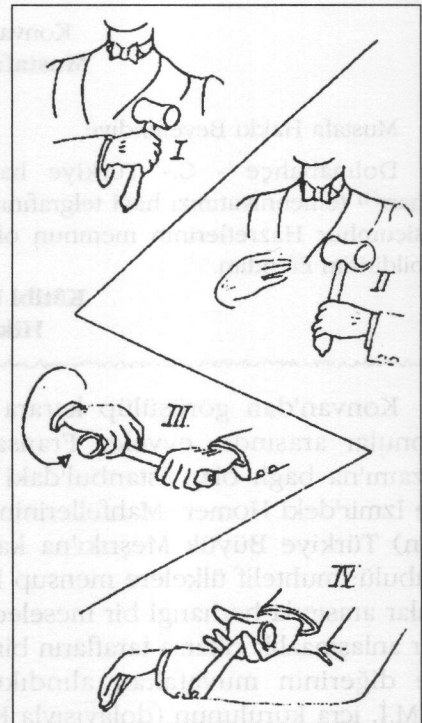
Masonluk aynı zamanda şekilciliğin hakim olduğu bir tiyatrodur, gösteri'dir. Aksini söyleyebilir miyiz?

Bazı hareketlerimiz vardır ki (selam, duruş vs. gibi) bütün Büyük Localarda en ince detayına kadar bellidir, tarif edilmiştir. Bir kısmındaysa henüz belirlenmemiştir. Bunlardan biri de törenlerde "Çekiç"in verilış şeklidir.

Bazı Büyük Locaların törenlerde Çekiç'in verilış şekliyle ilgili olarak koyduğu kuralın çizgiyle gösterilişini yanda görüyoruz. Çekiğin nasıl verileceği Türkiye Büyük Locası'nda törensel davranışın şartı olarak henüz şekillendirilmemiştir.

Bizde kural olmadığını, ama bazı Büyük Locaların bu detaya kadar inen bir şekilciliğe sahip olduğunu anlatmak için, bilgilerinize sunuyoruz.

Reşit ATA

ESKİ EVRAKIN ÖNCE YAKILMASI, SONRA DA ARŞİV VE MÜZENİN KURULMASI

Celil LAYİKTEZ - Ali Oktay CEVER

Türkiye Büyük Locasının 21 - 22 Nisan 1973 tarihli Genel Kuruluna sunulan Büyük Kurul raporundan "1972 yılı fikrî çalışmaları" başlıklı bölüm:

"Grand Orient de France'ın Paris'te, Bibliothèque Nationale'de bulunan arşivden ve bu Obediyansın Osmanlı İmparatorluğu hudutları içinde faaliyette bulunan çeşitli Localarının 1823/1873⁽¹⁾ yıllarına ait tutanak, matrikül ve yazışma levhalarının mikrofimleri tedarik edildi. Bu hususta çalışmış, masraf etmiş olan Celil Layiktez Kardeşimize teşekkür ederiz.

"Fransız Grand Orient'ından elde edilen mikrofimlerin tasnifi bizi bir müze ve bir arşiv kurmaya götürmüştür: henüz mükemmel denebilecek bir varlık yoktur, fakat ilk adım atılmış, bunu seven Kardeşler hizmet almışlar ve çalışmaya koyulmuşlardır.

"Eskiye ait belgelere, resimlere, regalyalara bugüne kadar önem verilmemiş olduğu, bu suretle, bir kere daha meydana çıkmıştır. Bütün Kardeşlerimizi, ellerinde, yakınları elinde bulunan bilcümle tutanak, levha, fo-

(1) Sonradan bu sürecin 1760 - 1900 arasını kapsadığı anlaşıldı. Mikrofilme çekilmiş olan evrak sayfa sayısı 1891'dir. Mikrofilmlerin Mişel Margulies, Suba Umur ve Celil Layiktez K.'ler tarafından okunması ve Suba Umur K.'in bunları fotoğraf kâğıdına tab etmesi "Türkiye'de Masonluk tarihi", Cilt 1 - "Başlangıç" kitabının 8-9. sayfalarında anlatılmaktadır.

toğraf, diploma, matrikül, regalya ve saireyi müzeye mal etmeye davet ediyoruz.

"Kültür işlerimizi yürüten Mimar Sinan Dergisinin öncülüğü ile, merkezde ufak bir kitaplık kurulmaktadır. Bu kitaplığı genişletmek ve büyütmek, hiç olmazsa klasik Mason eserleri bakımından vâdilerimizi de teşbiz etmek, gelecek Büyük Kurula düşen başlıca görev olmalıdır....

"Yavaş, fakat emin adımlarla, dört başı mamur bir obediyans olma yolunda çaba sarf ettik, başarı kazandık; tek temennimiz bizden sonra gelecek Büyük Görevlilerin de aynı yolda yürümesi ve bizden noksan kalan işleri tamamlamasıdır."

Kalorifer kazanında yakılan arşiv evrakı⁽²⁾:

1935 yılında Masonluk kapandığında, 1909'dan beri birikmiş olan arşiv evrakını, saklamak üzere Kardeşler aralarında paylaşmayı düşündüler. Bu arada Hayvanları Koruma Cemiyetinin başkanı olan bir Kardeşimiz, çuvalların içine doldurulan evrakın çoğunu cemiyetin müsait olan binasına götürerek, orada muhafazaya aldı.

Masonluk 1948 yılında uykudan uyanınca, ilk önce Safiye Ayla'nın Sıraselviler'deki

(2) Muh. Suba Umur K.'in özel notu

apartımanının bir katına yerleşmiş, sonra da orası dar gelince, 1952 yılında, Tepebaşı 111 numaralı binayı satın almıştı. Bu yeni yer müsait olunca, arşiv evrakı dolu çuvallar buraya getirildi. Ancak bunları tasnif etmek gerekiyordu, iş büyüktü, kaldı ki bu eski evrak kimin işine yarayabilirdi ki? Evrakta ismi geçen Kardeşlerin çoğu artık yaşamıyordu! Hava da soğuk, odun veya kömür pahalıydı!

Sonuçta evrak kalorifer kazanında yakıldı.

Arşiv evrakının ikinci kez kısmen yakılması ve geri kalanının eskiciye verilmesi

60'lı yılların başında, evrak ikinci kez yakıldı. Bu ikinci yakma olayı ile Yeni İstanbul Gazetesinde 1964 - 1965 yıllarında tefrika olarak yayınlanan skandal dizinin hikâyesini, dergimiz için hazırlayan Ali Oktay CEVER Kardeşin Temmuz 2001 tarihli yazısından okuyalım:

"YAKILAN EVRAK

"1964-65 yıllarındayız. Türk Masonluğu en bubranlı dönemini yaşamaktadır. Bu sıkıntılı zaman kesitini oluşturan amiller, dışarıdan değil, aksine doğrudan doğruya kendi bünyesinden kaynaklanmaktadır. O zamana kadar Türk Masonluğu türlü badireler atlattı, baskılar karşısında tatile zorlanmış, sindirilmiş, tekrar uyandırılmış veya kontrol altına alınmak istenmiştir. Bu defaki öylesi değil. Süprem Konsey, Mavi Localar üzerindeki vesayetinin devamı mücadelesini vermektedir. İşte bu hengâme içinde, günün birinde İstanbul'da intişar eden Yeni İstanbul Gazetesi, tefrika misâli 2 sütun halinde Mason Kardeşlerimizi isim, loca ve vazifelerini belirterek neşre başlamasın mı?"

"İşbu işgüzar basınıımız sayesinde merhum pederim 7 yıl sonra benim de masonluğumu öğrenmiş oldu. Babam pek münevver bir zat olmasına rağmen, nedense Mason aleyhtarı idi. Arkadaşlarından biri "Aktif Mason" olarak beni tavsif eden o günkü gazete-

yi gösterince, rahmetli hayretler içinde kalmış ve "ya Ali de demek Mason olmuş" demekle iktifa etmiştir. Fakat bana hiçbir suretle en küçük bir imada dahi bulunmamıştır.

Enteresan olan, bu masonik evrakın Yeni İstanbul Gazetesine nasıl geçtiğidir. Bu merakımı gidermek için, cemiyete kabulümde önyak olan rahmetli Üstadım Mahmut Ataman'a müracaat ettim. Bana olayı aynen şöyle nakletti: Odacı Celal'e birikmiş olan vesaikin kaloriferde yakılması için talimat verilmiş. Bunların bir haylisi oldukça soğuk geçen kış sırasında yakılmış, kalanı ise sokaktan geçmekte olan arabalı eskiciye verilmiş veya satılmış. Araba üzerinde yığın halinde Pergel, Gönnye v.s. masonik mekutelere, birinin dikkatini çekmiş ve eskiciden satın alarak iyi bir fiyatla Yeni İstanbul Gazetesine pazarlamış. Güzel bir tasniften sonra gazete, böylece büyük bir sansasyon yaratacak neşriyatına başlamıştır.

"Anlaşılan evrakın bir kısmı yakılmış, belki de kalan azı kurtulmuştur. Şayet buna "kurtuldu" denilebilirse..."

"Bilindiği üzere Nur-u Ziya'daki bina varlığımız, uzun mücadelelerden sonra pek harab bir şekilde geri alınmış ve akabinde restorasyona geçilmiştir. 1959 sonu 1960 başlarında Mavi Localar, yeni restore edilen Nur-u Ziya'daki lokale geçmiş, 111 ise Felsefi Localara tahsis edilmiştir. Bu uygulama çok yerinde olmuştur. Zira daha önceleri 111 de orta katta bulunan Mâbed'de Remzî Localar, yukarıda ise Yüksek Dereceler toplanırdı. Tabii ki yer bir hayli dardı. Remzî Locaların Nur-u Ziya'ya geçmesiyle ferahlık sağlandı. Ancak büyük bir ihmalde bulunularak tasnif edilip bir arşiv haline getirilecek evrak, 111 de bırakıldı ve ne yazık ki böylece meş'um akıbetine terk edildi. Yeni İstanbul Gazetesindeki neşriyat, bu zincirin son halkasıdır. Belki de en masumudur.

"Birçok kardeşin neşir yoluyla teşhiri, zamanında büyük sıkıntılar yaratmış ve kardeşlerimiz maddî, manevî zarar görmüşlerdir. Kardeşlerimizin gördüğü zararlar geçici

olmakla beraber, asıl kalıcı olan, Muntazam Türk Masonluğunun çok değerli bir arşivinden mahrum bırakılmasıdır. Zira telâfisi mümkün değildir.

"Bu yetmiyormuş gibi daha sonraları 1939 yılında çok zor şartlar altında kurulan 1 Numaralı İdeal Muhterem Locasının bir tesadüf eseri olarak bulunan Tersimat Defterinin kaybolması ve balen ortaya çıkmaması, kronikleşen ihmalin devam ettiğinin bazin bir göstergesidir. Temennî olunur ki, bundan böyle daha hassas ve sorumlu hareket edilir. Dileriz öyle olsun.

Ali Oktay Cever"

1909 - 1935 yıllarını kapsayan Türkiye Büyük Locası'na ait tüm evrakla uyanıştan sonraki ilk yılların evrakı işte bu şekilde yok edilmiştir. Bu dönemle ilgili bilgiler, sonradan, çoğunlukla sahaflardan toplama veya doğrudan Ebedî Meşrik'e intikal etmiş Kardeşlerimizin geride bıraktıkları kişisel evraktan elde edilmiştir.

Büyük Üstat Müze ve Arşiv'i kurma görevini, yukarıdaki Genel Kurul tersimat metninden de anlaşılabilceği gibi, Mimar Sinan Locasına verdi. Locanın Üstadı Muhteremi Suha Umur K., Celil Layiktez K.'in Fransa'dan getir-

miş olduğu mikrofilmleri A4 ebadında fotoğraf kâğıdına basarak arşiv çalışmasını başlattı, sonradan müzecilik ve arşivcilik konularını tetkik etti ve bilimsel bir sistematik içinde, Müze ve Arşivimizi kendi çabasıyla kurdu, aylarca, tozun içinde tek başına çalıştı.

Kardeşlerden ve sahaflardan gelen Arşiv evrakının tasnifi esnasında ortaya çıkan eski harflerle yazılı evrakın çoğu Müsavat Muhterem Locasının arşivini kuran ve Üstadı Muhteremliği reddederek, uzun yıllar boyunca sekreterliğini yürüten Sadettin Ozil K. tarafından yeni dile çevrildi. Bu çeviri işinde Suha Umur ve Necati Böke Kardeşlerin de emeği geçmiştir. Yeni dile çevrilmiş evrak sayfalarının altında "S. O." harflerini görürseniz, bunların Sadettin Ozil K.'in mütevazı imzası olduğunu biliniz.

Günümüzde Kardeşlerimizin rahat araştırma yapabileceği, iyi tasnif edilmiş, araştırılan konu ile ilgili evrakın kolaylıkla bulunabildiği, ehil ellere teslim edilmiş zengin bir arşivimiz vardır. Yalnız bu arşiv kısmen ahşap bir bina olan, Nuruziya Sok. 23 numaranın üst katında, standart çelik dolaplarda saklanmakta olup yangına veya yangın söndürmede kullanılacak suyun etkisine karşı korumasızdır. Arşivin başka yerde de kopyası yoktur.

MASONİK MİZAH

ÇATAL - BIÇAK DERESESİ

Toplantılara katılmam
Harcayacak vaktim olmadığından
Ama her ziyafette
Oradayım ben.

Ritüeli, tüzükleri
Çalışmadım ben,
Ama Konuşmacıyı alkışlar,
Çok iyi çatal bıçak tutarım.

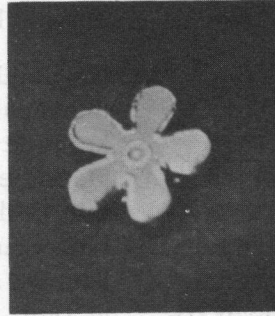
Ritüelim o denli paslı ki,
Sanki Japonca gibi.
Mükemmele ulaştım antrenmanla,
Ama çatal bıçak derecesinde.

MAVİ MİNE ÇİÇEĞİ

Tamer AYAN

Hitler'in totaliter Nazi rejimi, hür düşünceyi savunan Masonluğa karşı 1934'den itibaren baskıya başladı. Masonlar tutuklanarak kamplara gönderiliyordu. Almanya Büyük Localarından Bayreuth'daki Güneş Büyük Locası, Kardeşlerin yoğun Nazi zulmünden zarar görmemesi için geleneksel Gönye-Pergel rozetinin yerine, bahçelerinden koparacakları **Mavi Mine (Forget-Me-Not; Unutma Beni)** çiçeği takmalarını istedi. Masonlar, bu minik mavi çiçek sayesinde, Loca çalışmalarının ve masonik faaliyetin yasaklandığı karanlık günlerde birbirlerini tanımak ve Kardeşlik Sevgilerini sürdürmek fırsatını buldular. Sadece Masonların anlamını bildiği **Mavi Mine**, barbarca gömülmeye çalışılan Masonluk için aynı baharı müjdeleyen o minik kır minesini gibi yaşam ve ümit sembolü oldu...

Masonlar, on yıllık Nazi mezalimi sürecinde tüm Avrupa'da yakalarında taşıdıkları **Mavi Mine** sayesinde, sokakta ve toplama kamplarında birbirlerine tanıyıp yaklaşarak, bütün eziyetlere rağmen masonik varlıklarını korumaya ve ayakta kalmaya çalıştılar. Kalplerinde ışıldayan Masonik Nuru yakalarındaki **Mavi Mine** ile yaşattılar ve asla söndürmediler. **Mavi Mine**, Masonluğun amblemi Gönye-Pergel'e göre çok daha güvenliydi! Çünkü, Gestaponun *Was ist das (Nedir bu)?* sorusuna yanıt doğal ve yalındı: **Eine Blume** (Bir Çiçek)...

Savaşın sonu 1947'de yeniden açılan Bayreuth Güneş Büyük Locası'nın ilk Konvanında, Önceki Büyük Üstat Beyerk'in öneri-

siyle, yıllar boyu Nazi baskısının ve zulmünün karanlığını kalplerinde sakladıkları Masonik Nur'la aydınlatmaya çabalayan Masonların anısı olan **Mavi Mine**, geçmiş acıların unutulmadığının sembolü olarak resmi Mason rozeti oldu.

Daha sonra, 1948'deki Almanya Birleşik Büyük Locası'nın ilk Yıllık Konvanında, bu rozet, çok zor şartlar altında Masonluğu sürdüren sadık ve fedakâr Kardeşlerin onuruna, Masonların Almanya boyutunda resmi rozeti seçildi. Ertesi yıl, Washington'daki Büyük Üstatlar Konferansına katılan delegelerin yakasına bizzat Büyük Üstat Dr. Theodor Vogel tarafından birer **Mavi Mine** rozeti takılarak sembolizması evrensel düzeye yükseltildi.

Böylece, o minicik sevimli **Mavi Mine** çiçeği Kardeşliğin önemli bir sembolü oldu. Almanya'da Masonlar büyük bir onurla bu rozeti taşımaya başladılar. Hattâ, Almanya'daki Büyük Localardan Amerikan-Kanada Büyük Locası'na bağlı çoğu Locada tekris edilen Masonların yakalarına törenle **Mavi Mine** rozeti takılmaktadır.

Günümüzde **Mavi Mine** rozetini dünyanın her tarafındaki Masonlar yaygın olarak kullanır. **Mavi Mine**, Hiram'ın Akasya'sından daha az anlamlı değildir. Onbinlerce Mason, sembolik anlamı gerçekten çok derin olan **Mavi Mine** takarak, yakın geçmişte Nazi ve Faşist zulmü altında inleyen ve can veren fedakâr Kardeşlerinin **Unutma Beni** yakarılarını içlerinde yaşatmaktan gurur duymaktadır. **Evrenin Ulu Mimarı** bir daha o karanlık günleri göstermesin!..

İTHÂL KELİMELER VE KAVRAMLAR

Mehmet Kerem DOKSAT

Tanyeri Muh. L.

Aziz K.lerim, bu yazımda hâricî âlemdaki bir fikrî çalışmamın ve yarı-muhayyel sohbetimizin mesleğimize uyarlanmış hâlini sizlerle paylaşmak arzusun-dayım...

Kapitalizm, sosyalizm, faşizm, komünizm, gol, aut, tuş, psişe, neoplazm, metastaz, pike çekmek, santra... Yüzlerce hattâ binlerce böyle kelime var diğer kültür iklimlerinden gelip lisanımıza nüfuz etmiş olan. Bunlar karşısında dille ilgilenenlerin belli tavırları var: 1) Hepsini aynen ve orijinleriyle yazarak kullanmaktan yana olanlar: Bunlar *"Top outa çıkmasına rağmen hakem goal kararı verdi ama stadyumdaki anarchy ve tension bir anda arttı"* gibi cümleler kurarlar. Nitekim, eski tıp kitaplarında bunun örneklerine bolca rastlırsınız. Artık pek taraftarı kalmamış durumda... 2) Türkçe'de okunduğu şekliyle bunları kullanmaktan yana olanlar: Bunlar *"Top auta çıkmasına rağmen hakem gol kararı verdi ama stadyumdaki anarşi ve tansiyon bir anda arttı"* diyeceklerdir. Epey taraftarı var bu yaklaşımın. 3) Hepsine illâ ki Türkçe karşılık bulup, yoksa da uydurup onu kullanmak isteyenler: Bunlar da *"Top dışarı çıkmasına karşın yargıman kalegirdi kararı verdi ama topluseyirlikteki karmaşa ve gerilim bir anda arttı"* gibilerinden bir şeyler söylerler. Son zamanlarda bu tavır pek moda; *"yorumsamacı ve özdekçi düşün adamlarının yaşamsal ergileri erkin ekinselliği varsamamasına öykün-*

memek olmalıdır" gibi lâflardan müteşekkil *"tümceleri"* de yazanın anca kendisi anlar tabii ki!

Fakirin bu konudaki görüşü mutedil. İthâl kavram (concept) veya mefhumlara (notions) tekabül eden ve (menşei ne olursa olsun) bizim malımız olmuş kelimeler varsa, onları kullanalım: "Sermaye" varken *"kapital"* denmese de olur, diyeni de kınamamak gerekir; ammaaaa... *"kapitalizm"* bizim kavramımız da değil, fikrimiz de, tıpkı *"sosyalizm"* gibi. İşte, bu gibi kelimeleri Türkçe okunuşlarıyla aynen kullanmaktan yanayım. Çünkü, herkes kendi kafasına göre *"tilcik"* uydurup yazınca, böyle kitapları okumak ve anlamak imkânsızlaşıyor! Bu itidalli tavrı tercih ettiğimi belirttikten sonra, bununla paralel bir yarı-muhayyel sohbeti sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bir kongreden dönüyoruz. Eski bir asistanımız ve artık uzmanlığını almış, hayata atılmış olan bir arkadaşımızla otelin lobisinde sohbet ediyoruz. Lâf döndü dolaştı, toplumdaki ve cemiyetteki genel gruplaşmalara geldi, dayanamayıp suâl eyledi: *"Hocam, sizde anlayamadığım, kavrayamadığım bir şey var. Hem sivri çıkışlarınız oluyor, hem de belli bir çizginiz yok."*

Gülümsedim, hem zülfü yâre dokunduğün için değişik grupların tepkisini alacaksın, hem de çizgisizlikle itham edilecek, tanımlanacak, anılacaksın. Bir şeyler eksik, yanlış...

Neden no men's land'de zannediliyorsun? Öncelikle, "*bir çizgisi olma*" kavramını başkalarının önceden çizmiş olduğu, kolaycı ve fırsatçı kafaların da hemencecik etrafında öbek öbek toplandığı ideolojicikler için kullanıyor genç dostum... Yâni tefekküre gerek yok, hazırlop "*brainnet*" paketlerinden birini satın alıvereceksiniz (internette mülhem bu tilciği de ben uydurdum), at gözlüklerinizi takacaksınız, en hafifinden sekter, muhtemelen de yobaz olacaksınız. Sonrası kolay, başka türlü düşünen herkese "*vurun kabpeyeyi*" oynayacaksınız. Bu kafalar "*vatan, millet*" dersiniz faşist, "*Allah, din*" dersiniz "*mürteci*", "*sosyal adalet, emekçi hakları*" dersiniz komünist.... ilân ediverecekler sizi. Ne diyordu merhum Cemil Meriç (o Cemil Meriç ki, zamanında, mahkemede "*evet, ben Marksist'im, var mı itirazınız*" diye bağırarak adamdır): "*İzmler... İdraklerimize giydirilmiş deli gömlekleri. İtibarları menşelerinden geliyor; hepsi de Avrupalı*"...

Şimdi, Türkiye için, kavramların ne kadar acayıp hâlde olduğunun bir dökümünü yapalım (bu arada, aklıma geldi, istisnalar hâricinde bütün spikerler "*döküman*" diyorlar, doğrusu "*doküman*" olmalı; vazgeçtim Türkçe'den, yabancı menşeli kelimeleri de yanlış telâffuz ediyoruz):

Sağcılar denen grupta kimler var: Radikal İslâmcılar (millet deyince ümmeti kasteden, lâik cumhuriyeti reddedenler), ılımlı İslâmcılar, reformist İslâmcılar, milliyetçi-İslâmcılar (hani şu "*Türk-İslâm sentezi*" masalı, maazallah buna bir de "*Kürt-İslâm sentezi*" eklendi ve Hizbullah nâmı altında bir vahşet teşkilâtının mârifetlerini ibret ve dehşetle takip ediyoruz, Gürcü-İslâm sentezcileri ve diğer sentez meraklıları da yolda), milliyetçi-muhafazakârlar (neyin muhafaza edileceği hususunda aralarında ciddi ihtilâflar mevcutsa da), ülkücüler, ırkçı Türkçüler, Turancılar, faşistler, merkez sağcı liberaller, Atatürk milliyetçisi sağcılar, bal gibi kapitalistler, sağın ticaretini yapan oportünistler...

Solculara bir göz atalım: "*Dinozor*" Marksist komünistler, Marksist olmayan komünist-

ler ve Bakuninci anarşistler, etnik ırkçı komünistler (PKK gibi), Maoçu komünistler, "*eski Marksist*" olmakla pek övünen ama şimdilerde "*sâdece solcuyum*" diyen latent Marksistler, sosyal demokratlar, ılımlı solcular, Atatürk ulusçusu solcular, eskiden militan komünist olup da şimdilerde köşeyi dönmüş tatlı su sosyalistleri, bar "*enteli*" alkolik sosyalistler, diğerlerince "*dönek*" diye dışlanan entellektüel solcular, agnostik solcular, materyalist solcular, Tanrı'ya inanan ama solcu olan solcular, sosyalist Müslümanlar, solcu olmazsa yalnız kalacağından korktuğu için solcu olan solcular, solun ticaretini yapan oportünistler...

Başka türlü adlandırılmayanlar: Bilmemkaçıncı cumhuriyetçiler, takkeli veya entel liboş diye nam bulanlar, yanar döner satılık vicdanlı kalemşörler, hiçbir fikri ve entellektüel birikimi olmamasına rağmen her şeyi bilen megalomanyaklar, her devrin adamı olmayı başaran lâf ebeleri, konformistler...

Allah aşkına, bu üç (özellikle ilk iki) grubun hangi açı(lar)dan homojenite taşıdığını ve neden aynı kefeye koyulduklarını mantıklı olarak açıklayabilecek bir dâhi varsa beni arasın, bilgileneyim, müstefit olup kırk yıl da köleliğini yapayım!

SAĞCI KİM, SOLCU KİM? Tam bir entellektüel anarşi, tefekkür anomisi, sosyal afaazi (Alev Alatlı'ya saygılar, sevgiler)!

"**Bak**" dedim genç dostuma, "*Eğer ne olmadığımdan, hangi çizgiyle alâkam olmadığımdan başlamak daha kolay olcaksa, -ki öyle gibi geliyor bana, sayayım.*" Vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünden tâviz vermek; Türkiye'de demokratik düzeni yıkıp yerine başka bir ideolojik veya dinî idare getirmeye kalkılması; insanların din, dil, ırk, etnisite, cinsellik veya fikirleri açıdan ayrı tutulup farklı muamele edilmeleri, hürriyetlerin sınırının başkalarınınkinin başladığı yer olmadığı her türlü anlayış ve tatbikat; emeğin sömürülmesi, ter dökerek elde edilmiş servete düşmanlık etmek; bir ülkede veya kurumda idareyi elinde bulunduranların kendi-

lerinden farklı düşünenleri dışlayıp aşağılamaları, aleyhlerinde dolap çevirmeleri; içtimaî veya fikrî her türlü kölelik, hür tefekküre zincir vurulması, her türlü totalitarizm ve faşizm..." Bunların esasen M. mesleğinin de anahatları olduğunu bu hâricî dostum bilmiyordu elbette.

Bu sözler epey bir şeyi özetlemişti bana göre, de... Zekâ ve yeteneklerinden zerre kadar şüphe etmediğim muhatabımın gözlerindeki muğlaklık ifadesinin artışından anladım ki, ona göre hiç de aynı şey geçerli değildi. Daha fazla izahat gerekiyordu... Yoksa beni "*milliyetçi, muhafazakâr, ilerici, sosyal demokrat, devrimci, lâik ve Müslüman*", yani bir ne idüğü belirsiz çorba olarak idrak edecekti (çizgisiziz ya)! İyi ama, hoş, ben gerçekten de bunların hepsiyim... İzahat vermeye devam etmek gerekiyordu.

"Özetlemek gerekiyorsa, ben hikmeti (bilgeliği) arıyorum; hani şu İngilizce'de wisdom denen şeyi. Hikmeti bulacağım ki, kısır ideolojilerin, "sözüm ona dinî" veya benzeri tefsir ve içtihat kalıplarının insanlara getirdiği ucuz mutluluk ve kolaylık kapısı olan banal gerçeklerden kurtulup, hakikâti bulmak yolunda ilerleyebileyim. Ama, bunu yaparken de dirliğimin, düzenimin bozulmasına, hayatta kalma ve insanca yaşama hakkıma el sürdürtmeyeyim.

Gerçekle hakikâtin farkını en güzel anlatan hikâye Gazalî'nin Hint'ten aldığı fil ve körler örneğidir: Ortada bir fil var, çevresinde de körler; sorulmuş kendilerine "*nedir bu?*" diye. Birisi kuyruğunu tutmuş, "*yılan*" demiş, diğeri bacağını tutmuş "*sütun*" demiş... Kimse "*fil*" cevabını verememiş. İşte, mâhiyetini ve vasfını bilemediğimiz, belki de aslâ bilemeyeceğimiz mutlak gerçeğin yâni hakikâtin karşısında bizler bu körler gibiyiz. Kendi zavallı gerçeklerimizi hakikât zannediyoruz. Sanma ki bu ayırım benim kendi icadım; gerçek karşılığında reality, hakikât karşılığında verity veya truth kelimelerini kullanıyor Batılı (hattâ, truth bile bir nüans, buna tekabül eden Türkçe kelime bilmiyorum).

Bunu yaparken de bir miktar agnostik bakıyorum her şeye, tıpkı ünlü filozof Popper gibi. Yâni, belli bir konunun o an için bilinen en güzel izahı A Teorisi ise, bundan farklı ve daha doğru (hakikâte daha yakın) X, Y, Z... Teorileri'nin de olabileceğini ta baştan (a priori) biliyor, kabûl ediyor ve öyle yaklaşıyorum mes'elelere. Böyle olunca da, hiç bir şeyin dayatmacısı, tutturucusu, yani yobazı (mutaassıbı) olmuyorum. Ha, bakışlarından hissediyorum ki, ucuz bir baş eğiciliğe (konformizme) yüz verdiğimi zannediyorsun. Aslâ! Bilimsel düşüncede inançlar (beliefs) değil kanaâtler (opinions) olur; kanaâtler de değişmeye mahkûmdurlar!

Benim irfanım hür, fikrim ve ilmim de hür ama vicdanım aslâ! Vicdan, Batılı'nın moral conscience'ı (ahlâki veya mânevî şuur) karşılığında kullandığımız psikolojik ve teknik bir terim; süperegönun şuurlu kısmına verilen isim! Süpereo (üstbenlik) ise psişik dünyamızda yasakları, günahları, ayıpları ve mükemmeliyetçiliği temsil eden meleke. Hiç hür vicdan olur mu? Böyle bir ifade kendi kendine ters düşer! Demek ki genel ahlâk (morality) ve etik (ethics: özel hâllere, meselâ mesleklere has ahlâkî prensipler) açısından tavizim yok.

Bilmem anlaşılabildik mi: Metodolojik açıdan çizgim gayet net ve âşikâr. Bilimsel konularda ideolojiye geçit yok, sadece epistemolojik (bilgibilimsel: bilginin mâhiyetini ve doğruluğunu sorgulayan bilim dalı) temel prensip zemininde, yöntem (usûl, method) var; o da deneycilik ve gözlemcilik, yâni empirisizm (empiricism). Ammaaa, kendime has fikir, sezgi, ilham, tefekkür ve hayâl dünyamda istediğim gibi kanat açarım ebediyetin nihâyetlerine doğru, kim karışabilir ki?"

"İşte bu noktada işler karışıyor" dedi dostumuz; "*tasavvuftan, battâ üstü kapalı şekilde Allah'tan bahsedip böyle deyince âdetâ bir çiftte açmaz, bir "double bind" olmuyor mu?*" (iki zıd mesajı aynı anda vermek demektir bu)...

"Aman yapma etme! Maâlesef, Türk aydınlarının içine düştükleri en korkunç kara delik bu: Sekterlik, kesin inançlılık ve damgalama merakı. Yani Allah'tan bahsedersen mürteci, dinci ve yobaz; sosyal adaletten, emekten, sosyal demokrasiden bahsedersen Marksist-komünist; milliyetçilikten, vatan sevgisinden bahsedersen faşist ilân ediliyorsun. Tefekkür felç olmuş, dimağlar prangalı, kavramlar perçinle tutturulmuş zihinlerimize.

Zaman ve mekândan da önce var olan, onlardan ayrı-gayrı olmayan ve onlardan sonra da var olmaya devam edecek olan kozmik bir şuura, ilâhi sevgi ve bilgiye inanmakla, Bach'ı veya Itrî'yi dinlerken yahut derin düşüncelerle flört ederken O'na uzanan gönül gözünü açmakla, müsbet ilmin icaplarını yerine getirme eylemi esnâsında tâviz vermez bir metodist olmak arasında çelişen, birbirine ters düşen ne var ki! Bu evrensel birlik, vahdet hissine ister adına meditasyon denen disiplinle ulaş, ister şu veya bu ibadetle vâsil ol, ister musikiyle meşk veya raks ederken yahut Taekwon do pumse-si çizerken eriyip git. Ne fark eder? Egonun zavallı sınırlarından kontrollü ve yapıcı bir şekilde sıyrılıp, müthiş ve eşsiz yalnızlığından geçici olarak ayrılıp, O'nun içinde erimenin, özüne ve Hakikât'e azıcık da olsa yaklaşabilmenin kazandırdığı muazzam kudreti, iç huzurunu ve arınmayı yaşamının ne zararı var? Bu eşsiz yaşantının, müteakip bilimsel çalışmalarında da seni ne kadar güçlendireceğini mutlaka fark edeceksin."

"İyice mistifiye ettiniz (mistikleştirdiniz, esrarengizleştirdiniz) konuyu. Haydi açıkça itiraf edin, bu söylemlerin altında sinsi ve gizli bir dincilik yatmıyor mu?"

"Hayır! Kat'i ve sarih bir ifâdeyle hayır! Bu transandansı yaşamak için şu veya bu dinin mümini, filânca dergâhın müridi, falanca tekkenin meczubu olmak gerekmiyor. Tam bir ateist de olsan bu doruk yaşantıyı (şu uydurukça moda kelimeyle deneyimi)

yakalamak mümkün; yeter ki sevgiyle ve egonu aşarak bakabil âleme.

Dinler gâye değil vâsitalardır evlât! İnsanın kendisiyle, kendisinin içindeki kendisiyle, kendisinin içindeki kendisinin içindeki kendisiyle... yani bütün kozmosla, varlık ve yoklukla, mevcudat ve hiçlikle buluşması, barışması için birer vâsita... Bâzısı bu hikmete dinle ulaşır, bazıları başka yolla. Onun içindir ki, itikadî konularda kimsenin kimseyi zorlamaya zerre kadar hakkı yoktur."

Hattâ, bu muazzam kendinden geçişi, ekstaz hâlini yaşamamızı sağlayan beyin yapılarını dahi sayabilirim sana: Temporo-limbik sistem ve amigdala nükleusu (çekirdeği). Nitekim, bu bölgelerin deneysel uyarılmalarında, epilepsilerinde de (bir sar'a cinsi) benzer hâller yaşanıyor.

Çizgisizlik, brainnetçilik (internet'ten mülhem bu "tilciği" benim uydurup fikir hayatımıza kazandırdığımı hatırlarsınız), hakikâti ararken zavallı gerçeklerde boğulmak, transandans... Buralardan devam etmekteyiz sohbetimize.

"Memleketimizde genel olarak müşahade ettiğimiz sosyo-kültürel yozlaşma ve kayıplar beni çok üzüyor dostum. Basitlikle (simplicity) sâdelik (ignorance: hem saf, sâde hem de câhil anlamına gelir), seçkinlikle (elitizm) züppelik (snobizm), vulgarizasyonla (hem halkın anlayabileceği hâle getirme hem de bayağılaştırma anlamlarına gelir) veya popülarizasyonla (toplumun anlayabileceği yaygınlığı kazandırma) ucuz popülizm (halk dal-kavukluğu) maâlesef karmakarışık olmuş hâlde. Toplumumuz gustosunu kaybetti. Zaten Çanakkale Harbi'nde Osmanlı'nın harsını (kültürünü) bize taşıyacak hemen hemen bütün münevverlerini şehit vermiş bu ülke. Kalan azıcık elitin çoğunu teşkil eden, 15-20 sene önce gazinoları dolduran kaliteli ve kültürlü, görgülü orta sınıf artık sürünmekte, kitap veya CD alacak parası da, morali de yok! O zamanlar, assolist halis klâsik Türk Musikisi meşk etmek için sahneyi teşrif ettiğinde sol

ellerindeki çatalları, sağ ellerindeki bıçakları usulca kenara koyup huşu içerisinde dinleyenler, artık, sırta kadem bastılar. Müzikolojik açıdan değersiz ama ekonomik açıdan pek kıymetli, estetik açıdan çirkin, muhteva açısından lümpen ve argo şarkıları söyleyen, bir gecede şöhretin zirvelerine tırman(dırılı)ıvermiş sözüm ona san'atçılar itibarda artık. Tabaklar kırılıyor, ceketler yakılıyor, ar damarları patlıyor ve bunları yapanları her gün toplumumuza "*bortumlayan*" vicdan fakiri büyük medya kurumları köşeleri dönüyor...

Saldırganlık, cinsellik, dehşet ve kan süslüyor (!) televizyon ekranlarını; esbâb-ı mucibe hazır: Rating için canım! Rating hesaplarında kıstas alınan kesim kim? C ve D kümeleri; yani, sosyo-kültürel ve ekonomik açılardan en düşük, en câhil kesimler. Peki, neden onlar? Çünkü en büyük tüketici pazarını oluşturuyorlar da, ondan. Her şey bu derecede maddî ve ucuz mu? El cevap: Evet, piyasa ekonomisinin kaçınılmaz sonuçları bunlar, n'apalım! Her şey ekonomi-merkezli olmuş. Doğu ve Güneydoğu'dan yoğun bir şekilde yaşanan göç müthiş bir sorunsalı da yanında getirmiş: Toplumsal anomi. Yani normların kaybı, kafa bulanıklığı, âdiyet ve mensubiyet şuurunun silikleşmesi veya sapması. Köyünden gelen ilk aile prensip olarak örfüne, âdetlerine, devletine ve -kendi anladığı anlamda- dinî inançlarına iyice sarılıyor, hemşehrileri dışındaki dünyaya kapanıyor. Onlardan pek sorun çıkmıyor, esas tehlike ikinci neslin tepesinde, yâni onların çocuklarında! Ne köylü kalabiliyorlar, ne şehirli olabiliyorlar ve her şeye isyan ediyorlar, kimlikleri yok çünkü. Medyanın mâhut hediyelerini (!) gördükçe aslâ ulaşamayacakları bir hayata hem özeniyor, hem ona perestiş ediyor (öykünüyor), hem de nefretle doluyorlar. Zaten mânevî kodlar değişmiş son on-onbeş sene de: "*Köşeyi dön de nasıl dönersen dön*", "*benim memurum işini bilir*" diyen, saatte 200 küsür kilometre sür'atle gitmekle övünen, şatafat ve papatya meraklısı bir zihniyet dimağlara pompalanmış; dürüstçe ticaret yapmak, vergisini ödemek enayilik hâline gelmiş. O

zaman kolayca kötü yola düşüyor bu ikinci nesil: Yasadışı işlere bulaşmak, ideolojik veya dinsel örgütlere karışmak veya etnik terörün oyununa gelmek! Bizim muhterem (!) medyamızın önemli bir kesimi de bu grupları kıstas alarak yayın yapıyor. Maâlesef insanlar kalitesizliğe, basitliğe kayma eğilimini genellikle taşıyor; entropi (dağılıp gitme eğilimi) ve entalpi (daha düşük enerji düzeyine kayma eğilimi) prensipleri fizikte olduğu gibi, aynen, cemiyetler için de geçerlidir. Çoğu kimse Itrî'yi veya Bach'ı değil, Abraham Sweet-voice'i dinlemeyi tercih eder; ettikçe daha çok dinler; dinledikçe daha çok uzaklaşır sofistike zevklerden (bu arada, sophisticated lâfi hem üstün ve kaliteli, hem de içine hile ve desise karıştırılmış anlamlarına gelir ve tam Türkçe karşılığı yoktur - uydurdularsa da ben bilmiyorum). Rasyonalizasyon (mazeret bulup akla uygun hâle getirme veya minareyi çalınca kılıfını hazırlama) da hazırdır: Halka iniyoruz efendim.

İnmeyin kardeşim! Hele bizimki gibi cehaletin kol gezdiği, feodal, ataerkillikten ve yaşlı-erkillikten kopamamış, her türlü büyüsel düşünce tuzağına düşmeye pek müsâit, henüz uluslaşma sürecini tamamlayamamış ülkede halka inilmez, halk yukarıya çıkarılır! Hattâ, bunu gerçekleştirebilmek için millî seferberlik yapılır bir zamanların Halk Evleri hareketinde olduğu gibi (tabii, oraları belli ideolojilerin pazarlandığı beyin yıkama merkezlerine çevirmemek kaydıyla). Halka inmeye kalktınız mı sonuç ortada: En fazla 100 kelimeyle düşünüp yaşayan bir grup, Marx'ın 'din, halkların afyonudur' ifadesini, hayatta olsaydı, 'din kadar, hattâ ondan da hâllice bir şekilde, medya halkın afyonudur' diye değiştireceği kadar uyuşturulmuş beyinler."

Genç dostumun gözleri faltaşı gibi açıldı; hayretle araya girdi:

"*Aman hocam, bunlar bal gibi sosyalist söylemler. Biraz önce vecdden, mistik yaşantıdan bahsediyordunuz, şimdi Marx'ı baklı görüp dine saldıırıyorsunuz. Bir yandan da*

uluslaşmaktan söz ediyorsunuz. Bu ne per-biz ne lâbana turşusu? Üstelik büyük medyada çok görünen, hattâ bu sebeple meslektaşlarımızca eleştirilen bir kişi olarak, sanki tükürdüğünü yalamak olmuyor mu bu sözleriniz?"

Çizgisiziz ya! Brainnetlerden birine bağlı değiliz ya! İzah gerek, yoksa gene damgalanacağız...

"Sevgili dostum. En muazzez hâliyle dinin kendisinin bu işte ne kabahâti var? Ama binlerce safsatayla, bid'atla ve uydurmayla bir sömürü aracı durumuna getirilmiş kurumsal anlamdaki dine tabii ki hiç hoş bakmıyorum. Hem hatırlarsan, evrenle bütünleşme (vahdet) yaşantısını yaşamak için dindar olmanın hiç de gerekmediğini, dinlerin gâye değil vâsıtalar olduğunu anlatmıştım sana. Eğer bu vâsita hayra (esenliğe, barışa, sevgi ve bilgiye) hizmet ederse makbûldür, şerre yönlendirirse ben onu istemem. Örnek mi istiyorsun? İslâm'ın altın devrinde (yaklaşık X. yy. civarına kadar) gerek Arap ve Acem, gerekse Türk Müslüman bilim adamlarının müsbet bilime yaptıkları muazzam katkıları hatırla; bir de İslâm ülkelerinin şimdiki hâline bak! Batı'dan örnek istersen Ortaçağ karanlığının mimarı Katolik Kilisesi'ni hatırlayiver; zavallı Galileo'nun çektiklerini hâfızanda canlandır.

Marx'a gelince... Tıpkı psikiyatride Freud'un, müzikte Wagner'in, doğa-bilimlerinde Darwin'in yaptığını yapmıştır, tam bir devrimci ve dâhidir. Söylediklerinde ve tahlillerinde son derecede haklı olduğu taraflar vardır. Marx'ı tanımadan entellektüel olunamaz ve Batı tarihinin dinamikleri anlaşılabilir. O da, demin zikrettiğim diğer dâhiler gibi, kendi büyüklüğünün altında ezilmiş ve hatalar yapmıştır; bir nevî 'peygamberliğe' soyunmuştur. Bu büyüklerin ortak tarafı var: Çok iyi gözlemciler, çok isabetli tahlilleri ve keşifleri var ama her şeyin çözümünü bulmak vehmine düşmüşler. Freud insanı çözdüğü vehmiyle etkili (efficious) bir tedavi yöntemi olduğunu zannettiği psikanalizi nöropsikiyatrinin başına sararken, Wagner eşsiz armoni

anlayışı ve uygulamasını müteakip bestekârlara empoze ederek atonal ve ucube müziklerin yapılmasına yol açmış, Darwin de evrimin en önemli mekanizmalarından birini (doğal ayıklanma-seçilme) keşfederken, her şeyi bundan ibâret sanmıştı. Bu ve başka büyük adamların dehalarından nasiplenmek ve doğru yanlarını istihraç etmek (extraction) için illâ ki onlara tamamen atılıp kapılmak mı gerekiyor? İşte, benim mutaassıp bir şekilde muhalif olduğum taassup batağı burada başlıyor. Wagner için bu pek söylenemez ama, Marksizm ve Freudizm birer din hâlini alıp, yeni yobazların afyonu durumuna düşmüşlerdir. Darwin'inki çok daha fazla sınanabilir bilimsel bir kuram olduğu için, bu alandaki ilerleme Neo-Darwinizm şeklinde modifiye edilmiş ve Vatikan tarafından bile kabûl görmüştür.

Uluslaşmak (millet hâline gelmek), bu günün ve yarının dünyasında mevcudiyetimizi devam ettirebilmemizin tek yolu. Millet deyince de, Fransız İhtilâli'ni müteakip, Atatürk'ün "*Ne Mutlu Türk'üm Diyene*" sözlerinde şahikasına ulaşan, aslâ etnik veya dinsel temele dayanmayan, tarih, menfaât, gönül ve (kısmen) coğrafya birliği içerisinde âdiyet ve mensubiyet şuurunda buluşmuş bir Türklüğü anlıyorum. Nitekim o dönemin paradigması "*uluslaşarak Batılılaşmak*" idi; safsatalardan arınarak aydınlanan ve Batı medeniyetinin trenine binen ama özüne de yabancılaşmayan bir millet ve milliyetçiliğe mecburuz. Bu gün Avrupa'nın çoğu gelişmiş ülkesinde "*nationalism*" deyince "*racism*" yani ırkçılık anlaşılır ve nefretle karşılanır. Doğrudur ve öyledir de. Çünkü onlar uluslaşma sürecini çoktan aşmış bütünleşmeye gidiyorlar. Fransız her hücrelerine kadar Fransız'dır, İtalyan burnundan kıl aldırılmayacak derecede İtalyanlığı ile mağrurdur, Portekizliler İspanyollardan nefret edecek derecede Portekizlidir vs... Yani bireysel ve toplumsal kimlikleri tam oturmuştur. Öyle olunca da, rahatlıkla Avrupa Birleşik Devletleri'ne bayrak açarlar; ayrıca, dünyanın kalan kısmını bir güzel sömürerek yakaladıkları ekonomik refah da onlara bu lük-

sü tanır. Tıpkı, bireyleşme sürecini tam ve tekemmül ederek yaşayabilmiş ve maddi problemi olmayan olgun bir kişinin filânca partiyeye, falanca sosyal kulübe girmekle kişiliğini kaybetmeyeceği gibi. Ama ya biz... 50 küsür etnik, yüz küsür dini grup, feodal bir yapı, berbat bir ekonomi ile bu talihe sâhip değiliz henüz. Önce kaderde ve kederde bir olmayı öğrenelim yani ulus olalım, sonra onu aşalım. Görmüyor musun bütün dünya bizi dezentegre edip didikleme için nasıl üzerimize üzerimize geliyor? Sevr asla ölmedi, uykuya yatırmışlardı, şimdi esnemeye başladı, aka binde de uyandıracaklar. SAĞCIMIZLA, SOLCUMUZLA GELİN CANLAR BİR OLALIM! Evrensel giden yol ulusaldan geçer, aksi takdirde tarihin tozlu sayfalarında yok olur gideriz. Vatanını, halkını sevmek de hiçbir kurdun kuşun tekelinde değildir. Bilmem anlatabildim mi?

Medyada sık görünmeme gelince... Bir de kabûl etmeyip katılmadığım programları, teklifleri saysam herhâlde epey gülerdin. Genel kültürüne güvenen, ağzı lâf yapan, söylediğinin arkasında duran ve doğru mesajlar veren psikiyatrların medyadaki sayısının artmasını ve sık sık da bu misyonlarını yerine getirmelerini samimiyetle diliyorum. Eleştirenler de zarfı değil, mazrufu muhatap almaları ve bunu yaparken hakaretâmiz, edepsizce ve seviyesizce değil, edeple ve efendilikle gerçekleştirmeliler; "zort", "çüş", "ulan" gibi lümpen ifadeler yazarların kendisine tevcih

eder, kişiliklerini yansıtır! Psikiyatri dışındaki konularda fikir yürütmem konusundaki giyabî eleştirilere gelince... "Fikir Adamlığı Fakültesi vardı da biz mi orada tahsil görmedik" diyerek, ince bir tebessümle karşılıyorum bunu."

"Biraz daba anladım sanıyorum bu sefer sizin nasıl bir kafa yapısına sahip olduğunuzu. Bu sohbetimiz lisanından çok fikir teatisi hâlinde geçti. Dil konusunda açılımlara giremedik..."

"Aman canım kardeşim. Hiç olur mu? Her fikrin de, zikrin de taşınma, paylaşılma ve iletilme yolu dildir. Yukarıda bahsettiğim ruh içerisinde, sekterlikten uzak, fakirleştirici değil zenginleştirici, tasfiyeci değil kollayıcı bir platformda lisanımıza sarılmak zorundayız. Basit, sâde dilinden dolayı Yunus Emre'yi ve Âşık Veysel'i sevdiğimiz kadar, divan şiirini de, Mevlâna'yı da anlayabilmek için çabalamalıyız. Bir ulusu tabrip etmek istiyorsanız onun lisanını mahvedin, topa tüfeğe gerek kalmaz.

Bu sohbetimize gene rahmetli Cemil Meriç amcamın (kendisine böyle hitap ederdim) sözleriyle son verelim istersen: "Kâmusa uzanan eller nâmusa uzanır"; dil de bir milletin nâmusudur! Kâmus ne mi demek, eh sen de bir sözlüğe bakwer"

"Gene görüşürüz, sevgiyle..."

HÜSEYİN D. AKARLI'NIN DERLEDİKLERİ

Uzak Doğulu insanların saygı duyduğu bir altın temel kural vardır. "Başkalarının size yapmalarını istedikleri şeyi siz başkalarına yapın" demek yerine "Başkalarının size yapmasını istemediğiniz şeyleri siz de başkalarına yapmayın" derler. Bu felsefe için söylenebilecek çok şey vardır.

İnsanların yaptıkları şeyler kadar yapmadıkları şeyler de kendileri hakkında hüküm verilmesine yetlidir. İyi şeyler yapan sayısız iyi insan olduğu kadar, kötü şeyler yapmayan sayısız iyi insan vardır.

Bazı kimseleri sevmeyebiliriz, ama bu konuda konuşmamayı becerir isek bu karakterimize yüce nitelikler katar. Her yeni gün, kendimizin de dahil olduğu pek çok kimseye "yapmamanın erdemini" hatırlatan sayısız fırsatlarla doludur.

(The Little Gazette'den)

Hürmasonluk Hakkında Bir Yabancı'nın Sorabileceği 100 AHRET SORUSU

Celil LAYİKTEZ

(Geçen sayıdan Devam)

Soru 4. Masonluk gizli bir cemiyet değilse, çalışmaları neden gizlidir?

Masonluğun çalışmaları gizli değildir, üyelerine mahsustur. 12.500'in üstünde üye sayısı olan bir cemiyet zaten gizli çalışmaz. Bir şirketin, bir spor kulübünün, bir derneğin ya da partinin yönetim ya da genel kurul toplantıları ne kadar gizliyse, Masonluğun toplantıları da o kadar gizli olur. Bunların tümünü kapsayan tek kural, aza olmayanın toplantıya katılamayacağıdır.

Soru 5. Hürmasonluk, dışı yasal dernekmiş gibi görünen, ama içinde yasal olmayan faaliyetlerin yürütüldüğü bir örgüt müdür?

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre kurulmuş ve denetlenen bir cemiyettir, gizli bir faaliyeti yoktur, 12.500'in üzerindeki üye sayısı ile gizli bir faaliyet zaten olamaz, kaldı ki halen, bunların arasında gerek bürokrasi gerekse de ordunun üst kademelerinde başarıyla devlete hizmet ettikten sonra emekli olmuş bir çok üyesi vardır.

Türkiye Büyük Locasının Büyük Üstatları arasında bu ülkeye büyük hizmetleri geçmiş birkaçını belirtelim: Sadrazam Talat Paşa; Kafkas Cephesinde vurulan Faik Süleyman Paşa; Çocuk Esirgeme (Himaye-i Etfal Cemiyeti) kurucularından Dr. Mehmet Ali Baba (Erel); ilerde Demokrat Partinin Grup

Başkanlığını yürütecek olan yargıç Fuad Hulûsi Demirelli; Çocuk Esirgeme kurumunu kuran Besim Ömer Paşa; İttihat ve Terakki ileri gelenlerinden Avukat ve Noter Servet Yesari; Atatürk'ün yakın arkadaşlarından Kafkas Cephesi ve Gazze'de çarpışan, İstiklâl savaşında büyük yararlar gösteren Mustafa Edip Servet Tör; Atatürk ve sonradan İnönü'nün özel doktoru Mim Kemal Öke; 1938'de Atatürk'ün sağlığında İktisad Vekili Muhiddin Osman Omay; Demokrat Parti Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Salih Korur; İşletmeler Bakanlığı Müsteşarı ve Türkiye Petrolleri İdare Meclisi Başkanı Kemalettin Apak; Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü Hayrullah Örs; 27 Mayıs 1960 Devriminde Diyarbakır Askerî Valiliğine atanmış General Cavit Yenicioğlu; İmar İskân Bakanlığı Müsteşarı, OD-TÜ Rektör Yardımcısı Orhan Alsaç. Vatan sevgisi ile yoğrulmuş bu saydığımız Büyük Üstatların herhangi bir gizli faaliyeti yönetebilecekleri düşünülemez.

Soru 6. Bazen Mason, bazen de Hürmason diyorsunuz. Bu iki sözcüğün arasındaki fark nedir?

Kutsal inşaatları yapan Orta Çağ masonları (inşaatçı lonca mensupları) bir şantiyeden bir diğerine giderlerken, Papa'nın fermanı ile yolda geçtikleri arazilerin derebeylerine harç ödemekten vâreste tutulmuşlardı, bir yerden bir yere "hür" olarak gidebilirlerdi. Bu nedenle bu inşaat loncaları mensuplarına "Hürma-

son" denmiştir. Kendileri de Mason veya Hürmason olarak nitelendirirler.*

Soru 7. Dul Kadının Oğlu ne demektir?

Masonluk sembollerini, Tek Tanrıya inşa edilen ilk mâbet olan Hz. Süleyman Mâbedinden alırlar. Eski Ahid'deki ifâdeye göre Mâbedin mimarı, Sur kentinden gelen, dul kadının oğlu Hiram'dır. Masonlar bazen bu sıfatı kendilerine yakıştırırlar.

Soru 8. Hürmason yemini gayrı ahlâkî, dine veya Türk örf ve âdetlerine, milliyetçiliğine yakışmayan öğeler içerir mi?

Kesinlikle hayır. Aday Masonluğa kabul edilirken, yurduna ve ailesine bağlı kalacağına, onlar için elinden gelen hiç bir şeyi esirgemeyeceğine, cahillik ve taassuba karşı savaşacağına, hak ve adaletten yana olacağına, başkalarının hakkını kendi hakkı gibi koruyacağına, Kardeşlerinin yardımına koşacağına, insanların mutluluğuna çalışacağına, Evrenin Ulu Mimarı önünde, şeref ve namusu üzerine yemin eder. 2. dereceye (Kalfalık) geçen Mason, ek olarak, Kardeşlere Kardeşçe ve bütün insanlara insanca davranacağına, her zaman, her türlü kötülüğe karşı koyacağına; 3. dereceye (Üstatlık) yükselen Mason da bir Üstat Masonun ve ailesinin şeref ve namusunu, kendi şeref ve namusu gibi koruyacağına dair yemin eder. Yemin metnindeki diğer ayrıntılar yukarıda sözünü ettiğimiz sırların (işaret ve şifrelerin) saklı tutulması ve tüzüklere uygun hareket edilmesi ile ilgilidir.

Görüldüğü gibi bu yeminler, her Atatürkçü vatandaşın iftiharla edebileceği yeminlerdir.

Soru 9. Yemin tutulmadığı takdirde uygulanacak cezalar nedir? Yemin metni boğazın, karnın kesilmesi, dilin koparılması gibi vahşi metinler içerir mi?

Operatif Masonların (duvarcı loncalarında) ettikleri yeminlerde, Orta Çağların yasa

(* Başka izahatlar da vardır, ama bir yabancı için bu kadarı yeterlidir.

ve söylemlerine uygun bu tarz metinler bazen bulunurdu. Bu konuda, ne bir genel uygulama vardı ne de yeminini bozanın boğazı kesilirdi. Çocukların, "...yapmışsam gözüm çıksın" yeminleri gibi bu tür sözler her dönemde sembol olarak kalmıştır. Operatif ve Spekülatif Masonluk tarihinde tatbik edilen en ağır ceza, para veya tard cezası olmuştur. Tatbik edilemeyeceğini bile bile, böyle bir metin üzerinde yemin etmenin riya sayılıp sayılmayacağı uzun süre tartışılmıştır. Bazı Ritler bu cezaî şartı yemin metinlerinden tamamen çıkarmışlar bazıları da "eskiden böyle yemin edilirdi" veya "sembolik cezanız bu olmakla beraber, asıl cezanız şerefsiz bir insan olarak ilân edilmeniz olacaktır" sözlerini yeminin ceza maddesine ilâve etmek lüzumunu hissetmişlerdir.

Soru 10. Bir Mason Büyük Üstadın her türlü emrini kayıtsız şartsız yerine getirmek zorunda mıdır?

Askerlikte dahi, kumandanın gayrı ahlâkî emrinin yerine getirilme mecburiyeti yoktur. Hürmasonluk bir sivil toplumdur ve T.C.'nin yasalarına tabiidir. Dernek faaliyetlerinin içinde, Büyük Üstadın Masonlukla ilgili bir isteğini, geçerli bir mazeret yoksa, yerine getirmek kuraldır. Ama bu her cemiyette böyledir: üyeler, seçmiş oldukları başkanın sözünü dinlerler, yanlış tasarrufta bulunan başkanı da tekrar seçmezler. Büyük Üstad'a karşı kör bir itat değil, saygı esastır.

Soru 11. Bir Mason istediği zaman Masonluktan ayrılabilir mi?

İstifa müessesesi sürekli işlemektedir. İşlerinin yoğunluğu, sağlık nedenleri, adres değişikliği, aradığını bulamamak gibi çeşitli nedenlerle her yıl bir çok kardeş istifa eder. İstifanın tek şartı aidat borcunun olmamasıdır. İstifa eden Kardeşin ileride tekrar müracaatla yeniden kabul edilmesi doğaldır. Aidat borcu biriken Kardeş ise gayrı muntazam ilân edilir, onun ileride tekrar geri gelmesi daha uzun formalitelere bağlıdır. (Devam Edecek)

KARDEŞLERİMİZİN 1955 YILINDA KURDUKLARI VE HALEN YÖNETTİKLERİ BİR DERNEK:

HASTA YOKSUL ÖĞRENCİ DOSTLARI DERNEĞİ

Suat AĞAĞIL

Sizlere belki de bir çoğunuzun yaşından büyük bir derneği, sizin derneğinizi tanıtmak istiyorum.

Hastalık bedensel bir yoksulluk, yoksulluk sosyal bir hastalık.

Bu bir savaş insanın yaşama savaşı, doğanın kanunu böyle.

Gerçek olan doğumla ölüm arasındaki süreç, bu savaşın öyküsü.

Hastalık ve yoksulluk toplum yaşamının bir yarası, daha bir çok yaralar gibi.

Çare duyarlı olmak!

İşte derneğiniz, belli ki Birkaç mason kardeşimiz ve birkaç iyi yürekli insanın duyarlılıkları ve gayretleri sonucu hayata geçirilmiş.

Yıl 1955. Mekan Validebağı Sanatoryum ve Prevanatoryumu.

Konu Hasta, yoksul öğrenci çocukların kimsesizliği.

Fikir ve duygu birliği olunca, dernek ilk defa içinde bulunulan mekanın adıyla kurulmuş, daha sonra mekana bağlı kalmamak için, tüzüğünde değişiklik yaparak bu günkü şekil ile çalışmalarını sürdürmeye başlamış.

Çalışmalar öylesine etkin ve önemli görülmüş ve farkedilmiş ki, kuruluşundan yedi sene sonra 1962 yılında Bakanlar Kurulu'nun 6/711 sayılı kararı ile Kamu yararına çalışan Dernekler arasına alınmış.

Burada kurucuların öncüsü ve kuruluşun Lokomotifi Üstad İhsan Karlıklı kardeşimizi saygıyla, rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum.

Dernek bu gün bile onun bıraktığı gelir kaynaklarıyla, onun çalışma hızına ulaşmamaktadır.

Derneğin amacı,

a) "Sağlık kurumlarında yatarak veya ayakta tedavisi

yapılan yoksul hasta öğrencilerin teşhis ve tedavileri için gerekli ilaç, film, elektro, tomografi v.s. bilimum tedavi masraflarını nakit ve aynı olarak karşılamak.

b) Yoksul öğrencilerin okutulması için, ders araç ve gereçleri, giyim, yatma ve yemek gereksinimlerinin karşılanması, burs verilmesi."

Dernek ilk kuruluş yıllarında hasta, yoksul öğrenci çocukların yardımına koşmuş, başta Validebağı Prevanatoryumu ve Beykoz Çocuk Göğüs Hastalıkları Hastanesi olmak üzere ulaştığı yere kadar şifa ve sağlık imkanları ulaştırmaya çalışmıştır.

Daha sonraları Doğu ve Güneydoğu'dan başlayarak Dicle, Fırat, İnönü, Atatürk, İstanbul'da Çapa, Cerrahpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesindeki maddi durumu kısıtlı öğrencilere burs vererek;

Ayrıca Milli Eğitim Müdürlüklerinin belirlediği bir kısım liselere Bilgisayar, televizyon sağlayarak ve diğer ders araçları ihtiyaçlarını gidererek amacı doğrultusunda hep eğitime yönelik yardımlarını sürdürmektedir.

Derneğin Kamu Yararına Çalışan Derneklerden olduğu için İhsan Karlıklı kardeşimizin gayretleri ile sahip olabildiği Beyoğlu'nda bir Otel ve

altında dükkanları, Kadıköy Bahariye'de Çam Apt.'da iki dairesi vardır.

1955-2001 yarım yüzyıla yakın çalışmalarını sessiz sedasız masonların yönetiminde yapagelmıştır. Bugünkü yönetim kurulu tümüyle K.'lerimizden oluşmaktadır.

Yukarıda belirtilen yardımların kaynağı kira gelirlerinden ve onun bankalarda değerlendirilmesinden elde

edilmektedir.

Gücümüzün yettiği, yüreğimizin gittiği yere kadar hizmet vermeye çalışıyoruz.

İyi tanınmıyorsak kusur bizde biraz da masonik şartlanmamızda.

Hizmetin mutluluğunu, yardımı ihtiyacı olana ulaştırmanın verdiği huzuru ödünsüz paylaşmaya hazırız, yetki sizde derneğinize ilgilerseniz.

* * *

SUAT GÜVEN'İN DERLEDİKLERİ

- İnsanlara en adil şekilde dağıtılan nimet akıldır. Çünkü kimse aklından şikayetçi değildir.

MONTAIGNE

- Affetmek ve unutmak iyi insanların intikamıdır.

SCHILLER

- İnsanların çoğu, kaybetmekten korktuğu için sevmekten korkuyor. Sevilmekten korkuyor, kendisini sevmeye layık görmediği için. Düşünmekten korkuyor, sorumluluk getireceği için. Konuşmaktan korkuyor, eleştirilmekten korktuğu için. Duyularını ifade etmekten korkuyor, reddedilmekten korktuğu için. Yaşlanmaktan korkuyor, gençliğinin kıymetini bilmediği için. Unutulmaktan korkuyor, dünyaya iyi bir şey vermediği için. Ölmekten korkuyor, aslında yaşamayı bilmediği için.

W. SHAKESPEARE

- Büyük beyinler fikirleri, orta beyinler olayları, küçük beyinler ise kişileri konuşur.

HYMAN RICKOVER

- Öyle horozlar vardır ki, öttükleri için güneşin doğduğunu sanırlar.

HENRI DUNANT

Nobel ödüllü Kızıl Haç kurucusu

- Düşünceleriniz pozitif olsun, çünkü düşünceleriniz sözleriniz olur. Sözleriniz pozitif olsun, çünkü sözleriniz davranışlarınız olur. Davranışlarınız pozitif olsun, çünkü davranışlarınız alışkanlıklarınız olur. Alışkanlıklarınız pozitif olsun, çünkü alışkanlıklarınız değerleriniz olur. Değerleriniz pozitif olsun, çünkü değerleriniz kaderiniz olur.

GANDİ

MERAK ETTİKLERİNİZ

1965 YILINDA TÜRKİYE BÜYÜK LOCASINI TAHSİS EDEN İSKOÇYA BÜYÜK LOCASININ, İSKOÇYA'DA TANIDIĞI PARALEL DERECELER: (1)

1. İskoçya Yüksek Royal Arch Şapitr'i (Supreme Grand Royal Arch Chapter of Scotland)
2. İskoçya Yüksek Şûra'sı (The Supreme Council for Scotland of the Ancient and Accepted Scottish Rite)
3. İskoçya Kraliyet Nizamı (The Royal Order of Scotland)
4. İskoçya Tampliye Şövalyeleri (The Great Priory of Scotland)
5. İskoçya Yüksek İmparatorluk Konseyi (The Grand Imperial Council of Scotland, of the Red Cross of Constantine)
6. Gizli Monitör Nizamının Yüksek Konklav'ı (The Grand Conclave of the Order of the Secret Monitor, or Brotherhood of David and Jonathan)
7. Rahip Tampliye Şövalyeleri Kutsal Royal Arch Yüksek Koleji (The Grand College of the Holy Royal Arch Knight Templar Priests).

EN ESKİ LOCA TERSİMATI

Dünyanın her tarafından Hürmasonlar, mevcut en eski loca tersimatının 400. yıldönümü için, Edinburg'da Mary's Chapel (Edinburg Locası) Locasına akın ettiler.

Merasim, 31 Temmuz 1999 tarihinde, ilk tersimattan tam 400 yıl sonra, İskoçya Büyük Locası merkez binasında icra edildi.

İngiltere Pro Büyük üstadı Lord Farnham ve İrlanda Büyük Üstadı Darwin H. Templeton K.lerinde hazır bulunduğu merasimde, Türkiye Büyük Locasını 1965 yılında tahsis eden Lord Bruce, yeni unvanı ile Lord Elgin, Locada 1598 yılında Baş Mimar Schaw'un yayınladığı Operatif Masonların Çalışma Nizamnamesini ve Locanın 31 Temmuz 1999 tarihli ilk tersimatını okudu.(2) Bu ilk

(1) İskoçya Büyük Locası 2000 yılılığı

(2) Tesviye Dergisi Sayı 45, s. 21 ve Sayı 46, s. 31

tersimatta bir baca inşaatında harici bir çırağı iki buçuk gün kullanmış olan George Patoun adındaki Usta Masonun mahkeme sefahati yazılıydı.

İLK ESKİ MÜKELLEFİYETLER VE İNGİLTERE'DE, REFORM HAREKETİNİN OPERATİF MASONLUĞA DARBESİ:

1530 - 1560 Reformasyonundan önce mevcut olan iki Eski Mükellefiyet vardır: 1389 tarihli Regius şiiri (3) ve 1430 tarihli Cooke Elyazması (4). Regius şiirinde meslekî uygulamalar hakkında, Cooke Elyazmasında efsanevî tarih hakkında daha çok bilgi bulmaktayız. Her ne kadar doküman olarak, Regius Cooke'dan eski ise de, Cooke'da görülen maddelerin bir yüzyıl öncesinde yazılmış olan kayıp bir elyazmasının kopyası oldukları tesbit edilmiştir. Bu iki elyazmasında belirtilen maddeler Usta, Kalfa ve Çırac ilişkileri ile zamanın ücret mekanizmasını tasvir etmektedir. Manastırlarda görevli rahip yazıcılar tarafından kaleme alınmış olan bu elyazmalarında, belirgin bir dinsel karakterin gözükmesi doğaldır.

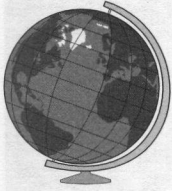
İngiliz tarihinin dönüm noktası Reform hareketidir. Reformasyon tabir edilen bu hareket geniş kapsamlı politik, dinsel ve sosyal değişikliklere neden olmuştur. Reformasyonla Gotik Kilise inşaatları durmasıyla, Operatif Masonluğun sonunun habercisi olmuştur.

Reformasyon Hareketi, Kral VIII. Henry'nin, 1536'da Başpiskopos Thomas Cromwell'i(5) manastırlara el koymak üzere görevlendirmesi ile güç bulmuştu. Manastırlar yağma edilmiş ve bir çok sanat eseri harap olmuştu. Bu arada, manastır inşaatlarında görevli Mason loncaları da zor durumda kalmışlar, eski güçlerini kaybetmişlerdi. Kaldı ki, VIII. Henry, loncaların gücünden de çekindiğinden, manastırlardan sonra, tüm meslek loncalarının mülk ve mallarına el koymuştu. Loncalar sonradan, Kraliyete uygun yeni şartlarla yeniden çalışma iznini alabilmişlerdi.

(3) Mimar Sinan Yayınları No. 4 Sabir Erman

(4) Mimar Sinan No. 81 Celil Layiktez

(5) Thomas Cromwell, Essex Kontu, (1485-1540). Manastırlara el konulması ile görevlendirilmişti. Mutlak kraliyet taraftarı olup VIII. Henry'nin din politikasını etkilemiş ve Alman Protestanları ile ittifakın mimarı olmuştur. Kralın Anne de Clèves ile evlenmesinin fiyasko ile sonuçlanması üzerine idam edilmiştir. [Püritanizm hareketini kuran Oliver Cromwell (1599-1658) ile karıştırılmamalıdır.]

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

EBEDİYETE İNTİKALİNİN BİRİNCİ YILINDA TÜRK MASONLARI BÜYÜK ÜSTAT SAHİR TALÂT AKEV'İ ANDILAR

Koray DARGA

14 Haziran 2001 tarihinde Ebediyete intikalinin birinci yılında Türk Masonları, Büyük Üstat En Muh. Sahir Talât Akev'i, hazırlanan bir program çerçevesinde andılar.

Akev Muh. Locası'nın organizasyonunu üstlendiği bu program gereği, sabah saat 11.00'de kabri başında toplanan bir grup Mason Kardeş ve ailesi, önce Pek Muh. Halûk Sanver ve Pek Muh. Suha Umur Üstatların konuşmalarını, daha sonra da okunan Kuran-ı

Kerim'i dinlediler. Konuşmalarda özetle; Akev Üstad'ın farklı kişiliğinden, yapıcılığından, eserlerinden bahsedilerek Konfiçyüs'ün deyişleriyle ölmezliğini vurguladılar. "Bir kimse öldüğü zaman gerçekten ölmez. Hayata veda eden kimse anılarda ve eserlerinde yaşamaktadır. Kendisinden bir süre daha sanki halâ yaşıyor gibi bahsedilir. Sonra bir gün, bir yerde kendisinden son defa söz edilir, işte o anda o kimse gerçekten ölmüş olur". Biz Akev Üstad'ın daima aramızda ve bizlerle beraber olduğuna inanarak O'nun Ebedi Maşrik'tan tüm insanlığı aydınlattığına inanıyoruz" diyerek mezarı başından ayrıldılar.

*Ölümünün
1. yılında
Bü. Üs. En Muh.
Sahir Talat AKEV'i
kabri başında
andık.*

44ÜNCÜ AVRUPA HÂKİM BÜYÜK ÂMİRLERİ KONFERANSI

Atalay TARLABAŞI K.

Büyük Umumî Kâtip

23-27 Mayıs 2001 tarihlerinde İstanbul'da The Marmara Otelinde toplanmış bulunan Scoç Riti 44 üncü Avrupa Hâkim Büyük Âmirleri Konferansı büyük bir intizam içinde cereyan etmiş ve başarı ile sonuçlanmıştır.

44 üncü Konferansa, Avrupa ve Avrupa'ya bağlı olan 23 Yüksek Şûra Delegasyonu katılmıştır. Avrupa kıtasında faaliyet gösteren bütün Yüksek Şûralar davetimizi kabul etmiştir. Yeni kurulan Fildişi Sahili, Togo, Slovenya ve Bulgaristan Yüksek Şûraları Konferansa ilk defa katılmıştır.

Bu Konferans için teklif ettiğimiz "21 inci Yüzyılın Dinamik Ortamında Eski ve Kabul Edilmiş Scoç Ritinin Misyonu" konusu geniş şekilde kabul görmüştür. Konferans esnasında okunan raporların hepimize yeni ufuklar açacağına ve Eski ve Kabul Edilmiş Scoç Ritinin bundan sonraki senelere çalışmalarına katkıda bulunacağına eminiz.

44 üncü Konferansın Eski ve Kabul Edilmiş Scoç Riti Yüksek Şûraları arasında mevcut olan sıkı işbirliğini ve Kardeş ilişkilerini daha da kuvvetlendireceğine ve bu suretle Dünya barışına ve bütün insanlara örnek olacağına içtenlikle inanıyorum.

Bü. Üs. Demir SAVAŞÇIN konuşmasını yaparken.

Yüksek Şûramız açısından en önemli sonuç, bütün Avrupa Hâkim Büyük Âmirleri tarafından oybirliği ile kabul edilen karar olmuştur. Avrupa Yüksek Şûraları ile dostluk ilişkisine girmek isteyen her hangi bir Yüksek Şûra hakkında gerekli araştırmayı yaparak, böyle bir ilişkinin kurulmasının uygun olup olmayacağı hususunda Avrupa Yüksek Şûralarına tavsiyede bulunmakla üç Yüksek Şûra görevlendirilmiş ve bunlar Türkiye, Avusturya ve İspanya Yüksek Şûraları olarak belirlenmiştir. Böylece Türkiye Yüksek Şûrası, daha evvelce de olduğu gibi yeniden Eski ve Kabul Edilmiş Scoç Ritine mensup Yüksek Şûraların intizamını denetleyecek ve Avrupa'da söz sahibi olacak üç Yüksek Şûradan biri haline gelmiştir.

Bir yıldan fazla bir zamandan beri, en ince teferruatına varıncaya kadar düşünümlere hazırlanan bu Konferansın başarılı olması, şüphesiz bir ekip çalışmasının ürünü olmasından ileri gelmektedir. Her Kardeş, kendisinden istenilenin ve beklenenin fazlasını seve seve yapmış, herkes aylar boyunca canla başla çalışmış ve bu Konferansın Ri-

Avrupa Hâ. Bü. Âmirleri.

tin tarihinde -1992 yılında İstanbul'da toplanmış olan 37inci Konferans gibi- silinmesi imkânsız bir iz bırakması bu sayede sağlanmıştır.

Konferans esnasında yapılan sosyal faaliyetler, misafirlerimizin Türkiye'yi daha iyi tanımalarına ve kardeşlik havası içinde daha iyi kaynaşmalarına vesile olmuştur. Konferansı noktlayan Gala gecesinde, Türkiye Büyük Locası En Muhterem Büyük Üstadı Demir Savaşçın K., misafirlerimizi veciz bir konuşma ile selâmlayarak, "Bize havale edilen görevleri geleceğin dinamik ortamında koruyabilmek ve geliştirmek için işbirliğini oluşturacak Yüksek Şûralar arasında bir yönetim organizasyonu yapılmasına zorunluk olduğu düşüncemin paylaşılması dileği ile Sizlere ve Değerli Hemşirelerime şahsım ve Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına esenlikler ve mutlu yarınlar dilerim." dedi.

Türkiye Masonluğu Avrupa hatta Dünya Masonluğunda ve Skoç Ritinde en şerefli mevkilere gelmiştir ve istisnasız bütün üyelerinin devamlı, âhenkli ve özverili çalışmaları sayesinde bu mevkii her zaman muhafaza edecektir.

* * *

MİMAR SİNAN ARAŞTIRMA LOCASI SERİ KONFERANSLARI

03 Ekim 2001 tarihinde gerçekleştirilen ilk konferansda konuşmacı Muh. Bozkurt GÜVENÇ; konferans konusu ise "Türkiye'de Mason(luk) İmajının Kaynakları" idi.

Mimar Sinan Araştırma Locası Başkanı Muh. Doğan YALIM K. kısa bir konuşma yaparak kürsüye Muh. Bozkurt GÜVENÇ K.'i davet etti. Kardeşlerin ilgiyle izledikleri Konferansın sonunda Bü. Üs. En Muhterem Demir SAVAŞÇIN K. kısa bir konuşma yaptı ve

İlk Konferansda Mub. Bozkurt GÜVENÇ K. konuştu.

Muh. Bozkurt GÜVENÇ K. ile Mimar Sinan Araştırma Locası Başkanı Muh. Doğan YALIM K.'e teşekkür etti.

Seri konferanslar çerçevesinde gerçekleştirilecek diğer konferansların programı şöyledir:

Tarih : 17 Ekim 2001, Çarşamba

Konuşmacı : Tarihçi - Yazar Sn. **Orhan KOLOĞLU**

Konu : 1876 Yılından İkinci Meşrutiyetin İlanına Kadar Geçen Sürede Jön/Genç Türk Muhalefeti

Bü. Üs. En Mub. Demir SAVAŞÇIN K., Mub. Bozkurt GÜVENÇ K.'e teşekkür etti ve plaket verdi.

Tarih : 06 Kasım 2001, Salı
 Konuşmacı : Muh. **Ergun AYBARS**
 Konu : "1908-1935 Dönemindeki Olaylar"

Her iki konferans da Nur-u Ziya Sok. No: 21 de Çok Amaçlı Salonda yapılacaktır.

Mimar Sinan Araştırma Locası 2001 yılı seri konferanslarının topluca bir kitap halinde yayınlanması kararlaştırılmıştır.

* * *

ÜZÜCÜ BİR OLAYIN UNUTULMAZ YANI...

Can ARPAÇ

7 Ağustos gecesi Körfez Muhterem Locamızın kurucu Üstad-ı Muhteremi Halûk Feyzioğlu kardeşimiz yüksek tansiyon nedeniyle bir beyin kanaması geçirdi. Özel Bodrum Hastanesi acil servisine zamanında yetiştirildi. Dr. kardeşlerimizden Sezgin Gökmen'in yakın ilgisi ve Beyin cerrahı Abdullah Servet beyin yaptığı başarılı ameliyat sayesinde hayatı tehlikeyi atlattığı görünüyor.

Kendisine sağlık ve iyilikler diliyoruz.

Bu üzücü olayın bir de unutulmayacak yanı var.

O gün, başta Üstad-ı Muhterem Tahsin Tüzer K. olmak üzere hastaneye koşan Bodrum Muhterem Locası kardeşlerimizin gösterdikleri sıcak ilgiyi bile aşan bir güzellik gözlerimizi yaşarttı.

Ameliyat için kan çağrısı yapıldığından, bir çok kardeşimiz gibi Murat Şeremetli Kardeşimiz de gelmişti. Henüz onbir yaşındaki oğlu Cem de yanında idi. Olduğu yerde duramıyor, babasının kulağına ısrarla bir şeyler söylüyordu. Murat kardeşimiz "Peki" dedi ve bize "Cem de kan vermek istiyor ama kan gurubunu bilmiyoruz. Gidip baktıraçız" dedi.

Mutlu bir gülümseme yayıldı Cem'in yüzüne. Baba-oğul elele tutuşup gittiler.

Kan gurubuna bakıldı. Halûk amcasının kanıyla uyuşmuyordu. Ve Cem adeta büyük bir görevi yapamamanın üzüntüsünden ağlamaklı haldeydi. Yardım istercesine bana bakıyordu. Omuzunu okşayıp, bu güzel davranışının hepimize örnek olduğunu söylemeye çalıştım.

Hemen arkamı dönüp kardeşlerimizden birine doğru yürüdüm.

Cem'in, gözlerime dolan yaşları görüp daha fazla üzülmesini istemiyordum.

*** TESVİYE'NİN NOTU:**

Gösterilen bütün ihtimama rağmen Muh. Halûk FEYZİOĞLU K.'i 22/9/2001 tarihinde kaybettik ve 25/9/2001 tarihinde de çok sayıda K.'imizin katılımı ile Anadoluhisarı Yenimahalle Mezarlığında toprağa verdik.

* * *

ROMANYA'DA TÜRKÇE ÇALIŞACAK NUR MUH. LOCASI

Romanya Büyük Locası ile kurulmasına karar verilen Nur Muh. Locası hakkında Bü. Sek. Haluk Sanver K.'in levhasını K.'lerin bilgisine sunuyoruz.

Romanya Büyük Locası ile Bükreş'te Nur Muhterem Locası adıyla Türkçe çalışacak bir loca tesisi hakkında prensipte görüş birliğine varılmıştır.

Bu locanın kuruluş çalışmaları için 120 numaralı GRANİT Muhterem Locası ve bu Muhterem Locamızın üyelerinden olup, halen Romanya'da yaşayan Mikdat ERKAN kardeşimiz görevlendirilmiştir.

Açılışının sonbaharda Granit Muhterem Locası tarafından yapılması planlanan bu locaya Büyük Locamız üyesi olup herhangi bir nedenle Romanya'ya sık seyahat edebilen Kardeşlerin de katılmalarının faydalı olacağı açıktır.

Nur Muhterem Locasına kurucu olmayı arzu eden kardeşlerin Büyük Sekreterliğe müracaat etmelerini rica ederim.

YURT DIŞINDAN HABERLER

KANADA

ÖZEL AMAÇLI LOCALAR: Internet araştırma locası ve yalnız iki kez toplanacak loca.

• Alberta Büyük Locası'na bağlı bir Internet Araştırma Locası kuruldu. Loca, 4 Mart 2000 tarihinde tahsis edildi.

• Ontario Büyük Locası'na bağlı Millennium Locası 17 Temmuz 2000 tarihinde tahsis edildi. Bu loca, tüm ömründe yalnız iki kez toplanacak. Locanın amacı "Sessizliğin Gürültüsü ile Mücadele etmek" (To fight the Sound of Silence) üzere işitme ile ilgili araştırmalarla doğum öncesi işitme testlerini geliştirmek. Loca, bu amaca yönelik 2.000.000 \$ (Canada) lık bir fon toplayacak.

Ontario Büyük Locasının 145. yıllık Kongresinde, 2000 yılı projelerini açıklayan Büyük Üstat bu konuda şunları söyledi:

"Bu yıl Help-2-Hear projemiz, yeni Millennium'da alışıl gelmişin üzerinde bir boyutta karşımıza gelmektedir. Bir rüyayı gerçektirirmenin zamanı geldi. Çocuklara sağırliğin erken teşhisinin konabilmesi ile Ses Duvarını aşabilmelerini temin için dua etme ve para yardımı yapma zamanı geldi. Kardeşlerim, biz, siz ve ben, Hürmason olarak, çocukların işitebilmeleri ve ömür boyu handikaplı kalmamaları için İki Milyon Dolar toplamayı taahhüt ettik. Sizin yapacağınız kişisel yardımla, gerekli otoakustik cihazlar ve uzmanlık temin edilebilecek ve böylece ses dalgaları gülücüklere dönüşebilecektir. şimdi sizlerden, tekrisinizde ettiğiniz insanliğa yardım yemininizi hatırlatarak, ailenizi zor duruma düşürmeden, yapabileceğiniz azamî yardımı yapmanızı rica ediyorum."

• Aynı Büyük Locaya bağlı "Lebanon" Locası rehber köpek yetiştirmek (körlere ve sağırlara) üzere verimli çalışmalar yapmaktadır.

* * *

VATIKAN II KONSİLİNDEN SONRA, PAPA XII. CLEMENT'İN (1738) AFOROZUNUN BAKİYESİ

La Tribune de Lausanne, 12 Kasım 1976

KİLİSE VE LOCA ARASINDA GERİLANIN SONUNA DOğRU

Çarşamba akşamı Lausanne kentinde önemli bir olay yaşandı. Birbirlerine yüzyıllar boyu düşmanlık beslemiş iki cemaat; Katolik Kilisesi ve Hürmasonluk, diyalog ve açılma havasında buluştular. Milano kenti Başpiskoposu, Monsenyör Pisoni, "Espérance et Cordialité"* Locasının davetlisi olarak, İsviçre'nin Roman Bölgesinden, diğer bölgelerinden ve hatta yurt dışından gelen kalabalık bir Mason topluluğu ile karşılaştı. Bu İtalyan rahiple dinleyiciler arasında tarih içinden gelen anlaşmazlığın ana tartışma konusu olması bekleniyordu: Her iki saftan hiç kimse, iki yüzyılı aşkın bir zamandan bu yana Kilisenin Hürmasonluęu aforoz etmiş olduğunu unutmamıştı. Monsenyör Pisoni daha çok, yaklaşmaktan, anlayış be barıştan söz etti. Bu yaklaşım, her halde, Masonlarla Kilise arasında olabilecek bir diyalogu şeytanî olarak nitelendiren, tutucu Paris Başpiskoposu Monsenyör Lefèbre'ı hırsından havaya zıplatmaya yeterli olurdu.

Çarşamba akşamının olayı şeytanî bir diyalog olmadığı gibi savcı suçlaması da olmamıştır, yalnızca Monsenyör Pisoni'nin mesajı ağırlıklı olmuştur: «süngerini çekin ve geçmişin kavgalarını unuttun».

Papa XII. Clément 1738 yılında Hürmasonları "sır sahibi olduklarından ve Papalık tarafından bilinen diğer nedenlerden" aforoz eden fermanını imzaladığında, hasta, yaşlı ve neredeyse kördü.

Monsenyör Pisoni, «bedenî ve akli tüm hassalarına sahip bir Papa bu denli şüpheli bir evrağı imzalamazdı» dedi. Her şeyte rağ-

Başpiskoposuna göre, o tarihten bu yana, Hürmasonlukla Kilise arasında «gerilla» savaşı başladı. Zaman zaman, özellikle 20. yüzyılın başından bu yana, piskoposlarla Hürmasonların tesadüfî karşılaşmaları esnasında kısa anlayış ve barış ümidi ışıkları yanmışsa da, bu gerilla 200 yılı aşkın sürmektedir. 1967 yı-

linda İskandinav Kilisesi, Loca Hristiyanlığa karşı mücadele vermediği sürece, Katoliklerin Hürmasonluklarından vazgeçmeleri için bir neden kalmamıştır diye buyurunca, Katoliklerle Hürmasonlar arasında yaklaşım başlamıştır.

INTERNET'DEN

Üzeyir Garib'ten boş bir hikâye:

Gönderen: Mehmet ÖZPAĞDA
mehmet@nuhtic.com.tr

Kurtarmaz Abi...

1951 yılının Temmuz ayında 17 arkadaşla birlikte İTÜ Makine Fakültesi'nden başarılı bir öğrenci olarak mezun oldum. O gün hayatımın en mutlu günlerinden biriydi. Sınavlara hazırlanmaktan para getirebilecek işleri altı aydır ihmal etmiştim. Parasızdım. Ancak Yüksek Mühendis diplomasını kazanmış olmaktan dolayı mutluydum. O sabah motor dersi hocalarımız, ikisi de asistan olarak çalışan Prof. Necmettin Erbakan ve Prof. Hakkı Öz'ün karşısında başarılı bir motor sınavı vermiş ve mezuniyete hak kazanmıştım. Bu olayı kutlamak için bir arkadaşla Moda'da yazın ilk deniz banyosunu yapmayı ve kendimize bir ziyafet çekmeyi kararlaştırdık. Mayolarımızı yanımıza almıştık. Arkadaşım Moda'ya gitmeden önce yeni inşa edilen Levent Mahallesi'nde otobüsle bir tur atıp, Türkiye'de o gün için yepyeni bir olay olan bu uydu villa kenti gezip görmeyi teklif etti. Merakla kabul ettim. Levent, alt yapısı tamamlanmış villaları toparlar görünümdeydi. Yolları o zamanlar pek ender rastlanan bir şekilde tamamen asfalttı. Otobüsten inip merakla yürürken bir villanın kapısının önünde, villa sahibi ile bir amelenin yüksek sesle tartışmalarına tanık olduk. Merakla yaklaştık. Bizi gören villa sahibi sanki içini dökmek ister gibi bize dönerek:

- Burada temizlenecek bir su deposu var. Tam yevmiye veriyorum yapmıyor. Ne ister bilmem ki? diyordu.

Amele ise;

- Bu iş geceye kadar sürer, kurtarmaz! Kahveye gidip yarına kadar uygun iş ayarlarım, diyordu. Arkadaşım aynı şeyi düşünmüş gibi baktık.

İkimiz de parasız sayılırdık. Amele yevmiyesi ise 6 lira idi. Bizim o günkü ihtiyacımızın hemen hemen iki misli. Villa sahibine bu işi yapmaya hazır olduğumuzu söyleyince, amele homurdanarak

- *Canınız çıksın da anlayın halimizi*, diyerek uzaklaştı.

Mayolarımızı giydik. Deponun pırlıl pırlıl temizlenmesi bir saat sürmemişti. O sıcak yaz gününde bahçede hortumla duşlandık. Havlu fabrikası sahibi olduğunu sonradan öğrendiğimiz ev sahibi, kim olduğumuzu anladıktan sonra altışar lira ile birer havlu hediye ederek, bir de gazoz ikram ederek bizleri uğurladı. Bu işte kanımca tek kaybeden "Kurtarmaz!" diyen amele olsa gerek.

İş mi çoktur?

İnsanlar mı tembeldi?

Neyi "kurtarmaz" idi?

Bu güne kadar da anlamış değilim!

Üzeyir GARIH

SYNOPSIS

Tesviye No. 51, October 2001

Cover: Bro. W.A. Mozart

Inner Cover and following pages: Visit of the Grand Lodges of Washington DC and New Jersey.

P.2: From the Editor: Leaving 50 issues behind us with a new format - Events of the 11th September, letters of condolences written by the Grand Secretary and also by the Editor. - Visit of two American Grand Lodges - Murder of a prominent businessman brother - With war in Afghanistan, Republication of a Court decision clearing Freemasonry and claiming that it is compatible with Islam (Casablanca 1973).

P.3: Grand Master's message: The 51st issue, accumulation of knowledge, the need of better communications between brethren.

P.4: Terror in New York, aid by American Grand Lodges, web page of the Grand Lodge of New York, Messages of condolences.

P.6: It is High Noon: written in memoriam of Bro. Uzeyir Garih, assassinated while meditating in a cemetery.

P.7: Visit of the Grand Lodges of Washington DC and New Jersey, Passing ceremony of a candidate according to the American rituel - Cocktail, tour of the Bosphorus by boat, Grand Master's reception.

P.10: About Mozart

P.18: Court Decision clearing Freemasonry and declaring that it is compatible with Islam, Casablanca, 23rd March 1973. The document is accompanied by the original French translation of the decision from the archives of the Grande Loge Nationale Française.

P.20: From ancient Masonic magazines: The Masonic Convan of 1932 in Istanbul.

P.22: How to present the gavel to a visiting Grand Master.

P.23: How we destroyed our own archives.

P.26: The "Forget Me Not" pin.

P.27: Imported words and concepts into the Turkish language.

P.34: From the serial "100 difficult questions": If Freemasonry is not a secret organization, than why is it secret? Are there illegal activities in this legal looking organization? What is the difference between Freemason and Mason? Who is the Son of the Widow? Does the obligation contain notions incompatible with Turkish nationalism and customs in general? What are the penalties? Is a Freemason obliged to obey his Grand Master under any circumstances? Can a Freemason leave the fraternity when he wishes to?

P.36: A Society created by Freemasons to help sick and poor students.

P.38: What you are curious about: Parallel degrees in Scotland (which reconsacrated the Grand Lodge of Turkey in 1965), The oldest lodge minutes (Mary's Chapel Lodge), Old Charges and what the Reformation did to Freemasonry in England (Thomas Cromwell etc...)

P.39: Remembering our Grand Master, first anniversary of his death.

P.44: 44th Conference of the European Supreme Grand Commanders of the Scottish Rite, in Istanbul.

P.41: Series of conferences organized by our Lodge of research Mimar Sinan.

P.42: Consacration of a Turkish speaking lodge in Romania.

P.43: Canada: 2.000.000 \$ needed to help hearing, for deaf children.

P.43: What remains of the Papal excommunication.

P.44: Story told by Bro. Uzeyir Garih, from the Internet.

	2 A	4 B	6 B	7 B	8 A	ORTA ÖĞRENİM BURSU	KITAP DESTEĞİ	GİYİM DESTEĞİ	İNGİLİZCE EK DERS	ASTRONOMİ KURSU	SPOR OLANAKLARI	KÜLTÜR GEZİLERİ	YAZ KAMPI	ANA - BABA REHBERLİK	DERS TAKVİYESİ
YOLAÇ LOCASI															
KUZEY LOCASI															
US LOCASI															
ATLANTİS LOCASI															
BAKİ LOCASI															
SPOR OLANAKLARI															
KÜLTÜR GEZİLERİ															
YAZ KAMPI															
ANA-BABA REHBERLİK															
DERS TAKVİYESİ															
ORTA ÖĞRENİM BURSUSU															
KITAP DESTEĞİ															
GİYİM DESTEĞİ															
İNGİLİZCE EK DERS															
ASTRONOMİ KURSU															

LOCA	SINIF	KATKI	KATKI

Deprem dolayısıyla Masonlukça yaptırılmış ilk öğretim okulunun, gerek eğitiminin, gerekse öğrencilerinin desteklenmesi açısından her bir sınıfı değişik bir loca tarafından ilgi alanı olarak seçilmiştir.

Şimdi lütfen, bu localardan beşinin hangi sınıfa ne tür katkılarda bulunduğunu bulabilirsiniz?

- 2A Öğrencilerinin ana babaları, çocukları ile ilişkileri konusunda eğitim alıyorlar; bunu Us, Atlantis ya da Kuzey Locası sağlıyor.
- 8A'nın en başarılı beş öğrencisi orta öğrenim bursu alacak; bu sınıf kültür gezilerine götürülüyor.
- Giyim desteği alan ve 6B olmayan sınıf yaz kampına çıkarılmadı; destekçisi Kuzey ya da Us Locaları değil.
- Baki Locası, 4B'lilere yüzme ve tenis olanağı sağlıyor. Astronomi kursu, ya da kitap veya giyim desteği sağlıyor.
- Astronomi kursu düzenleyen loca ayrıca zorlanan öğrencilere ders takviyesi sağlıyor. Bu Loca Us, ya da Atlantis değildir.
- Yaz kampına gidenler, astronomi kursu görenlerden daha büyük sınıftalar; Us Locasının ilgi aldığı sınıftan ise küçükler.

50. SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI

GRUP	TARİH	KİŞİ	BAŞKAN
BEYAZ	24.7 - 14.8	31	GÜZİN
MAVİ	31.7 - 21.8	30	OYA
SİYAH	17.7 - 7.8	32	AYLA
KIRMIZI	10 - 31.7	27	BUKET
SARI	7 - 28.8	35	ELENİ

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

TENUE BLANCHE ve ÖZEL GÜNLERİNİZ İÇİN

Hazırlanmış ve Size Özel Üretilecek

- Madalya - Madalyon
 - Rozet - Şilt
 - Kristal - Cam
 - Kadeh - Fincan
 - İğne - Broş ve
 - Özel tasarımlar için

İktisadi İşletmeye en az 15 GÜN önceden uğrayınız.

MURPHY'S DANCE BAR

Nezih Eğlence Mekânınız

Istanbul Divan Oteli
Tel. : (0 212) 231 43 07

Ankara Hilton
Tel. : (0 312) 466 00 54

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

GROUP METO

*Davetilerinizde, Temel Atma ve
Açılış Törenlerinizde Catering,
Çadır, Süsleme, Ses Düzeni v.s.
Hizmetleri*

Tel.: (0 212) 279 08 69

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

SET TEKSTİL ÜRÜNLERİ PAZARLAMA LTD. ŞTİ. TURHAN ERGÜDEN (Devrim)

• Türkiye distribütörü olduğumuz firmalar ve ürünleri:

- *Jockey International - USA - Erkek, Bayan ve Çocuk İç Çamaşırları*
- *Richel S.A. - İspanya - Erkek Kravatları*
- *Keepers International - USA - Givenchy Markalı Erkek Çorapları*
- *C.W. Hall - İngiltere - Jockey Markalı Erkek Çorapları*
- *Johnstons of Elgin - İskoçya - Erkek ve Bayan kuzu yünü, devetüyü, angora ve kaşmir kaşkollar, eldivenler, battaniyeler.*

Özel veya toplu ihtiyaçlarımız için İktisadi İşletmeyi veya bizi lütfen arayınız.

Ebekızı Sokak Sosko İş Merkezi B Blok No: 47-48 OSMANBEY
Tel. : (0 212) 241 62 88 Fax: (0 212) 233 22 58

GENEL ANTREPO

BEYLİKDÜZÜNDEKİ TEKSTİL VE GİRİŞ
(HALKALI GÜMRÜĞÜ) ANTREPOMUZDA
İTHALATÇILAR - NAKLİYECİLER
GÜMRÜK KOMİSYONCULARI İLE
İŞBİRLİĞİ YAPMAK İSTEMEKTEYİZ.

TEL. : (0 212) 875 94 32 - 875 89 72 (3 HAT)
antirepo@hotmail.com

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

- PATENT,
 - MARKA,
 - ENDÜSTRİYEL TASARIM,
- TESCİL ve KORUMA'sı için:**

İSTANBUL PATENT OFİSİ

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

Hizmet ve Danışmanlığı Limited Şirketi

BÜLENT G. ATUĞ (Yörünge)

Merkez Ofisimiz : Atatürk Bulvarı, Emek İşhanı No: 95/601 Kızılay - ANKARA
Tel. : (0 312) 419 39 50 Fax: (0 312) 419 39 51
GSM: (0 532) 282 35 92 (Bülent G. ATUĞ)
<http://www.istanbulpatent.com.tr> e-mail: batug@ipo.com.tr

PİRELLİ

UĞURLU TİCARET

NEZİH UĞURLU

(Humanitas)

Tel. : (0 216) 373 89 85

MATEMATİK VE GEOMETRİ DERSLERİ **ÖSS - KOLEJ - FEN LİSESİ HAZIRLIK** **ORTA - LİSE TAKVİYE VE İNGİLİZCE MATEMATİK**

MATEMATİK ÖĞRETMENİ

Müjdat ORHON K.

Tel. : (0 216) 302 62 44

Cep : (0 542) 506 82 52

BU SAHİFELERDE
YER ALMAK İSTİYORSANIZ
"İKTİSADİ İŞLETME"DEN
AZİZ AZMET K.'İ
ARAYABİLİRSİNİZ
TEL. : (0 212) 251 26 50

MASONİK - HEDİYELİK
YENİ ÜRÜNLERİMİZİ VE
KİTAP ÇEŞİTLERİMİZİ
İKTİSADİ İŞLETME
MAĞAZAMIZDA
GÖREBİLİRSİNİZ.

The Princeton Review

Eğitim'de Amerika yolu The Princeton Review ile ağılıyor

Öğrencilerin Amerika'nın lisans, yüksek lisans, lisan okulları ve diğer tüm eğitim kurumlarına kabulünde lider eğitim kuruluğu The Princeton Review, Türkiye'de yeni eğitim yılı başvurularını bağlattı. The Princeton Review Türkiye, son 3 yılda öğrencilerinin %80'ini Amerika'nın ilk 25 üniversitesine yerleştirerek alanında önemli bir başarı elde etti. Kuruluğu, öğrencilerinin başvurular için gerekli yeterlilik sınavlarında (TOEFL, SAT, GMAT, GRE) aldıkları yüksek puanları bu sene de uluslararası standartların üzerinde tutmayı hedefliyor. The Princeton Review Türkiye, öğrencilerine aşağıdaki hizmetleri sunmaktadır:

Akademik özgeçmişinizi ve kariyer planlarınızı sizinle birlikte değerlendirerek en uygun eğitim kurumunu bulmanızı sağlar.

Eğitim kurumlarının birbirinden farklı olan kabul şartları, yıllık taksit, yurt, yemek tutarları, burs ya da kredi olanakları ve benzeri konularda sizi aydınlatır.

SAT I, SAT II, TOEFL, GMAT, GRE gibi sınavlara Amerikalı uzmanların bilgi ve "know-how"ları ile geliştirilen, süratli soru çözme teknikleriyle bilgisayar destekli ortamda hazırlar.

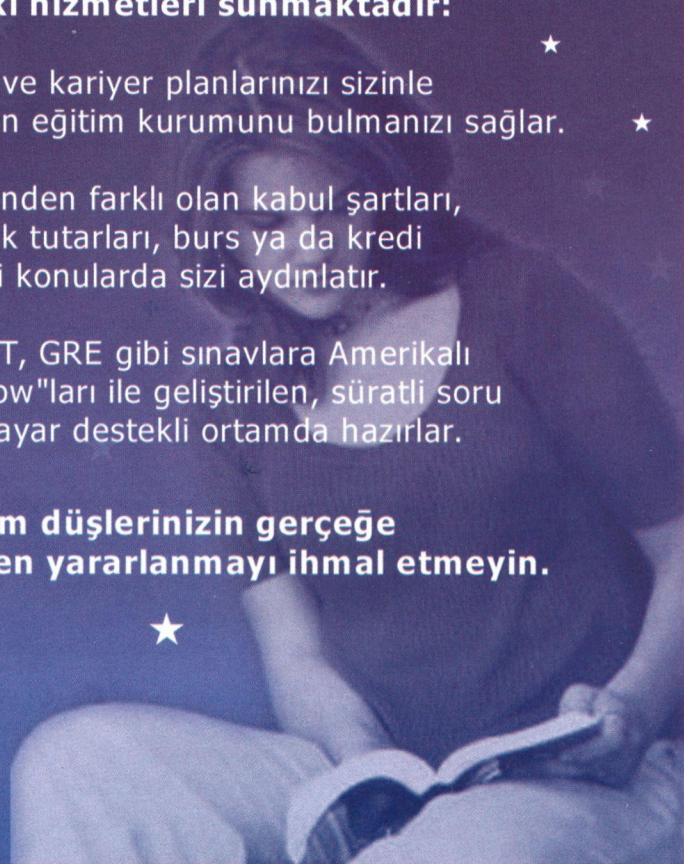
Amerika'daki eğitim düşlerinizin gerçeğe dönüşmesi için bu destekten yararlanmayı ihmal etmeyin.

A. Adnan Saygun Caddesi
Ulus Sitesi 1. Blok No:37/17
Ulus - İstanbul 80600

Telefon: (212) 265 2468 (212) 263 3385

E-mail: info@tprturkey.com

<http://www.tprturkey.com>

SİNSİ KALP HASTALIĞINA ERKEN UYARI

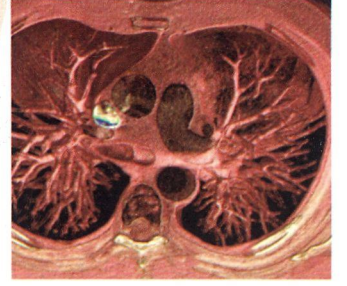

Elektron Anjiyografi

A. B. D.'NİN SAĞLIK KONUSUNDAKİ
TEK OTORİTESİ OLAN FDA ONAYLI

EBT

İLERİ GÖRÜNTÜLEME

3 Boyutlu Akciğer Görüntüsü

RİSK FAKTÖRLERİ

- ♥ Erkekseniz ve 35 yaşını aştıysanız,
- ♥ Kadınsanız ve 40 yaşını aştıysanız,
- ♥ Ailenizde kalp hastalığı varsa,
- ♥ Yüksek tansiyonunuz varsa,
- ♥ Sigara içiyorsanız,
- ♥ Şeker hastalığınız varsa,
- ♥ Kilonuz fazlaysa,
- ♥ Hareketsiz veya stresli bir yaşamınız varsa potansiyel bir **KALP HASTASI** olabilirsiniz.

EBT İNCELEMELERİ

- ♥ Koroner Arter Kalsiyum Tarama Testi (K.A.K.T.)
- ♥ Akciğer EBT
- ♥ Kardiak Cine EBT
- ♥ Koroner Elektron Anjiyografi (Katetersiz)
- ♥ Boyun Anjiyografi (Katetersiz)
- ♥ Böbrek Anjiyografi (Katetersiz)
- ♥ Akciğer Anjiyografi (Katetersiz)

EBT KORONER TARAMA TESTİ (FDA ONAYLI)

Teknolojinin en son ulaştığı aşamalardan birisi olan EBT ile kalp damarlarında oluşan kalsiyum, yani kireç ölçülerek damar sertliğinin derecesi belirlenebilir.

ELEKTRON ANJİYO (FDA ONAYLI)

EBT ile kateter kullanılmadan , ağrısız, kansız bir şekilde kalp damarlarının anjiyosu yapılabilmektedir. Kalp damarlarında kireç saptanan, by-pass geçirmiş, balon yapılmış veya stent konulmuş hastalara, risksiz bir şekilde anjiyo yapabilme imkanı mevcuttur.

ERKEN AKCİĞER KANSERİ TARAMA TESTİ (FDA ONAYLI)

Özellikle uzun süreli sigara kullanımı yada aile fertlerinde akciğer kanseri öyküsü bulunanlarda olası tümör başlangıcı sadece 12 saniye süren EBT incelemesi ile en erken evrede saptanabilmektedir.

EBT girişimsiz ve zahmetsiz yöntemle kateter kullanmadan aort damarı anevrizma ve yırtıkları, stent ve graft takibi, beyin, boyun, akciğer, böbrek, batin, kasık ve bacak damarlarını 3 boyutlu olarak detaylı incelenmesinde ve tanı koymada hekimlerin önemli yardımcılarındandır.

TEST TANI MERKEZİ

Vali Konağı Cad. Sezai Selek Sok. No:21 80200 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
Tel.: (0212) 219 51 00 Fax: (0212) 219 49 89 - 219 49 90
<http://www.testkalp.com.tr> e-mail: testkalp@testkalp.com.tr

DEDEMAN KURULUŞUDUR

EBT MERKEZİ

Nisan Sok. No: 7 06400 Dikmen - ANKARA
Tel.: (0312) 479 79 33 - 34 Fax: (0312) 483 16 56
e-mail: saltuncan@veezy.com

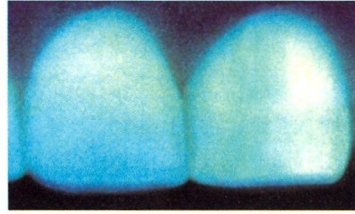
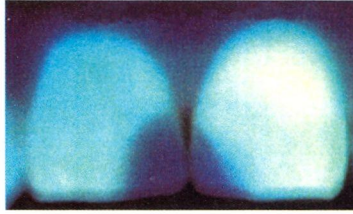
Vitalescence

PORSELENE ALTERNATİF: Vitalescence ile yapılan restorasyonlarda doğal diş yapısı taklit edilerek her türlü ışık altında doğal görünümüne sahip olunur.

HER IŞIKTA DOĞAL DIŞ GÖRÜNÜMÜNÜ KORUYAN (Diskotek, Yüzme Havuzu, Deniz, vb.- Mor ışık)

Diğer materyaller değişen ışık altında koyu ve cansız görünürler.

DOLGU

Vitalescence ile Yapılan
Restorasyon

Kendi Dişlerinizi Koruyarak da Güzel Dişlere Sahip Olabilirsiniz

ARALIK ve KOYU RENK DİŞLERDE

FAZLA ARALIK DİŞLER DE KESMEDEN
KAPATILABİLİR

KIRIK ÖN DİŞLERDE

YOKSA ARKA DİŞLER DE METALİK
GÖRÜNTÜ MÜ İSTERSİNİZ?

Vitalescence

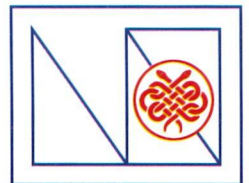
- HER DİŞ RENGİNİ SAĞLAYAN 33 RENK SEÇENEKLİDİR.
- DOĞAL FLORESAN VE ŞEFFAFLIKTADIR.
- BENZERSİZ ESTETİK KALİTESİYLE HER TÜR TEDAVİDE VE DE ESTETİK AMAÇLI KULLANILIR.
- BASINCA VE AŞINMAYA KARŞI DİRENÇLİ OLDUĞUNDAN TÜM DİŞLERDE ÖN-ARKA TERCİH EDİLİR.
- PORSELEN TEDAVİSİNDEN PAHALI DEĞİLDİR.

Normal Beyaz Dolgular ile Prova Yapılır.
Vitalescence ile Gerçek Restorasyon

Vitalescence

En Estetik, En Kaliteli, En Hesaplı, En Dayanıklı
Estetik Restorasyon Materyalidir.

Her Diş Doğal Işıktaki Geçirgen (Şeffaf), Ultraviyole Işığında
Floresan Özelliğindedir.

R DENT

Tel: (0216) 372 38 38
Belgegeçer: (0216) 372 80 66
e-posta: ordent@ultratv.net
www.ordentas.com.tr

Danışma Telefonları: (0216) 348 92 13 - (0216) 370 01 87 - (0212) 224 90 44
(0212) 559 11 23 - (0232) 464 88 11

